Ушбу сонда:
2 ЯНГИ КИТОБ ТАҚДИМОТИ
3 *Таҳлил, танқид* ЖАМОА ШАРТНОМАСИ
4 МАЪНАВИЯТ САБОҒИ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ - ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYSHMALARI FEDERATSIYASI · FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2004 йил 2 июн, чоршанба № 89 (1722)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

А.Х.Эшмуратовни Сурхондарё вилоятининг ҳокими этиб тайинлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-/12-банди/ ва 102-моддаларига мувофиқ:
Абдулҳаким Хўшбоқович Эшмуратов Сурхондарё вилоятининг ҳокими этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 1 июн

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Т.Ў.Қодировни Сурхондарё вилоятининг ҳокими вазифасидан озод қилиш тўғрисида

Тошмирзо Ўроқович Қодиров Сурхондарё вилоятининг ҳокими вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 1 июн

ҚОНУН ВА АДОЛАТ УСТУВОРЛИГИ ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИ БЎЛСИН

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ СЕССИЯСИДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, азиз дўстлар!

Муҳтарам депутатлар!

Сурхон замини, Сурхон юрти Яратганнинг ўзи унга ато этган тарихи, ўзига хослиги ва гўзал табиати, аввало шу ерда яшайдиган халқнинг самимияти ва меҳмондўстлиги билан ўзига доим эътиборни тортиб туради, десам, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Кейинги йилларда бу замин воҳа аҳлининг фидокорона меҳнати эвазига тобора гўзаллашиб, қиёфасини ўзгартирмоқда, ўзининг ер ости, ер усти бойликларини ўзлаштириш орқали мамлакатимизнинг ривожига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Қисқа қилиб айтганда, ўн-ўн беш йиллар олдин Сурхон ҳақида фақат матбуот ва тарихий ҳужжатлар орқали эшитиб ва танишиб юрган одамлар ҳам бугунги кунда бу воҳа билан, унинг боқий ёдгорликлари, Бойсун, Денов ва Сариосиё сингари гўзал, сўлим масканлари, очиқкўнгил халқи билан, унинг бетакрор санъати, бугунги ҳаёти ва ўзгаришлари билан танишишни хуш кўрмоқда, десак, айни ҳақиқат бўлади.

Қадрли дўстлар, биродарлар!

Бугун барчамиз кўз ўнгимизда дунё шиддатли суръатлар билан ўзгариб бораётганига гувоҳ бўлмоқдамиз. Ва бу оламшумул жараёнлар, ер юзидаги барча қитъа ва минтақалар қатори, бизнинг мамлакатимиз, халқимиз олдига ҳам катта вазифалар қўймоқда.

Бу эса ўз навбатида бизнинг фаолиятимизни - бу ички ва ташқи сиёсат бўладими, иқтисодий ислоҳотлар, ижтимоий-маънавий масалалар бўладими - буларнинг барчасини ана шу кескин ва юксак талаблардан келиб чиққан ҳолда ташкил этишни тақозо қилмоқда.

Бугун ҳаёт шундай тез ўзгариб бормоқдаки, агар қайси инсон ёки давлат мана шу ҳолатни сезмаса, англамаса, давр ўзгаришлари, жаҳон ҳамжамияти билан уйғун бўлиб, ҳамоҳанг бўлиб қадам ташламаса, бу борада қандайдир мудроқлик ёки сусткашликка берилса, ҳаммамизга аёнки, у тараққиётнинг катта йўлидан четга чиқиб қолади, ўз мақсад-муддаоларига етолмайди.

Биз бугун дунёда ва юртимизда кечаётган жараёнларни чуқур ва атрофлича таҳлил қилиб, улардан сабоқ ва хулосалар чиқарар эканмиз, мана шундай қараш ва мезонларга асосланиб иш тутишимиз лозим. Бир сўз билан айтганда - ўзгариб бораётган замон, ҳаёт юриши олдимизга қўяётган масалалар, яъни биз ҳеч кимдан кам бўлмаймиз, деган мақсадни амалга ошириш йўлидаги ишлар бугун биздан нимани талаб қилса, шунга риоя қилмасдан туриб, ҳеч нарсага эриша олмаслигимиз ҳаммамизга аниқ бўлиши шарт. Кимки, қандай вазифа ёки лавозимда ўтирмасин, бундан қатъи назар -талаб барчага тенг ва бир хил бўлиши керак.

Шу маънода, бугунги сессия йиғилишида сиз, ҳурматли халқ вакиллари билан биргаликда вилоятдаги ҳозирги вазиятга танқидий баҳо бериб, кўпроқ амалий ишлар, ечилмаган муаммолар ҳақида, шу билан бирга, ишни ташкил қилиш, энг аввало, раҳбарларнинг ўз олдида турган улкан ва мураккаб вазифаларни бажариш учун элни ортидан эргаштириш, уни юксак мақсадларга жалб этиш, одамларнинг дарду ташвишларига яқин бўлиш, уларни юрагидан ўтказиш билан боғлиқ масалалар ҳақида очиқ гаплашиб олишни хоҳлардим.

Албатта, юртимизнинг жанубий остонаси бўлмиш Сурхон заминининг ривожланиши, кейинги пайтда вилоятда амалда намоён бўлаётган натижалар, эришилган марралар ҳақида гапирмасдан бўлмайди.

Айниқса, вилоят маркази Термизнинг қиёфаси мустақиллик йилларида бутунлай ўзгариб, нафақат 2500 йиллик тарихга эга бўлган, балки замонавий шаҳар сифатида ҳам қайта тиклангани, унинг обрў-эътибори ва нуфузи юксалаётгани диққатга сазовор. Бундай ўзгаришларни вилоятнинг бошқа шаҳар ва туманларида ҳам кузатиш мумкин. Яхши биласизлар, яқин-яқингача барчамиз қўшни Афғонистон заминида тезроқ осуда ҳаёт қарор топишини орзу қилар эдик.

Чунки бу мамлакатда тинчлик ва хавфсизликнинг ўрнатилиши, Амударё узра жанубга йўл очилиши, халқларимиз ўртасидаги ҳамкорлик муносабатлари, қадимий борди-келди анъаналаримизнинг қайта тикланишидан биринчилар қаторида Сурхон вилояти ҳам наф кўришини ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Бугун, шукрки, ана шу орзу-ниятларимиз рўёбга чиқмоқда. Термиз-Ҳайратон кўприги иқтисодий алоқаларни ривожлантириш, афғон халқига инсонпарварлик ёрдамини етказиб беришдек хайрли ишга хизмат қилмоқда.

Афғонистон ҳудудида йўл ва кўприклар, коммуникация тармоқларини барпо этишда халқимиз вакиллари, шу жумладан, сурхондарёлик қурувчи ва мутахассислар ҳам иштирок этмоқда.

Буларнинг барчаси жанубий сарҳадларимизда тинчликни таъминлаш, вилоятга хорижий инвестицияларни жалб этиш, бу ерда ўзгариш ва янгиланишлар, бунёдкорлик жараёнини осойишта шароитда давом эттириш имконини бермоқда. Халқимиз «Қўшнинг тинч - сен тинч» деб бежиз айтмаган.

Сурхондарё вилоятининг иқтисодий-ижтимоий ривожини юксалтириш мақсадида сўнгги йилларда республика ҳукумати томонидан бир қанча йирик лойиҳалар амалга оширилаётганини, хусусан, Тошгузар-Бойсун-Қумқўрғон темир йўли қурилиши жадал суръатларда давом эттирилаётганини алоҳида қайд этиш зарур.

Бу темир йўл тармоғи ишга тушганидан кейин вилоятнинг табиий захираларга, иқтисодий ва инсоний салоҳиятга бой бўлган бир қатор ҳудудларини, бугун оғир муаммоларни ечаётган туманларимизни мамлакатимизнинг ягона коммуникация тизими билан боғлаш, бу бойликларни ўзлаштириш ва халқимиз манфаати йўлида ишлатиш, ишсизликни камайтириш, оилаларга кўпроқ даромад келишини таъминлаш имкониятига эга бўламиз.

Бу ерда амалга оширилаётган яна бир улкан лойиҳа - Тўполон сув омбори қурилиши ҳам давом этаётганидан, ўйлайманки, яхши хабардорсиз. Ўзига 500 миллион куб метр сувни сиғдира оладиган ушбу йирик иншоот қуриб битказилганидан сўнг вилоятда деҳқончиликни ривожлантириш йўлида янги уфқлар очилади. Буларнинг барчаси мана шу воҳада яшаётган одамлар учун ҳар тарафлама қулайликлар туғдириши, уларнинг ҳаётини фаровон этишга хизмат қилиши шубҳасиз.

Сурхон заминидаги ижобий ишлар қаторида кейинги пайтда вилоят меҳнаткашларининг об-ҳаво қийинчиликларига қарамай, ғалла ва пахта етиштириш бўйича шартнома мажбуриятларини бажаришга эришганларини ҳам алоҳида айтиб ўтмоқчиман. Ва мана шу фурсатдан фойдаланиб, мураккаб иқлим шароитида мардона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштираётган миришкор деҳқонларга чин қалбимдан ўзимнинг миннатдорлигимни билдиришни ҳам қарз, ҳам фарз, деб биламан.

Шу билан бирга, воҳада халқ хўжалигининг бошқа тармоқ ва соҳаларида ҳам ижобий силжишлар борлигини таъкидлаш жоиз. Биргина 2003 йилда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши 5,3 фоизни ташкил этгани вилоят иқтисодиётида ривожланиш суръати ошиб бораётганидан далолат беради.

Вилоятдаги асосий магистрал йўлларнинг замон талаблари даражасида таъмирланганi, янги корхоналар, лицей ва коллежлар, боғ-роғлар, кўркам тураржой ва бинолар барпо этилгани ободончилик ва қурилиш соҳасида ҳам муайян ишлар қилинаётганини кўрсатади.

Лекин вилоятдаги бугунги аҳволга холисона кўз билан қараб, хулоса чиқарадиган бўлсак, охирги пайтда кўпгина соҳаларда - бу саноат ёки қишлоқ хўжалиги бўладими, соғлиқни сақлаш, таълим-тарбия ёки маданият бўладими - жиддий қолоқликка, хато ва нуқсонларга йўл қўйилаётганини таассуф билан қайд этиш даркор.

Айниқса, юқори раҳбарлик лавозимларида ўтирган айрим шахсларнинг қисқа вақт ичида айниб, ўз масъулиятини йўқотиши натижасида вилоятда маънавий муҳит ва адолат тамойилларининг бузилиши билан боғлиқ нохуш ҳолатлар ҳақида, аҳолида, одамларда норозилик уйғотаётган номаъқул ишлар ҳақида очиқ-ойдин гаплашиб олишимиз зарур. Чунки Сурхон заминида тўғри сўзни, мардлик ва ориятни юксак қадрлайдиган, Алпомишнинг авлодлари бўлган самимий, ғурури баланд инсонлар яшайди. Улар ютуқни ютуқ деб, камчиликни камчилик деб, юзга очиқ айтганни маъқул кўради. Оқил, кўпни кўрган халқимизда «Касалликни қанча яширсанг, охир-оқибат иситмаси барибир ошкор қилади» деган бир нақл бор.

Шунинг учун юқорида тилга олинган касаллик газак олмасидан, чуқур илдиз отмасидан олдин бундай нохуш вазият, муҳит пайдо бўлишининг сабабларини очиб бериш ва уларни бартараф этиш барчамизнинг бурчимиз деб ҳисоблайман.

(Давоми 2-бетда)

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

1 июн куни халқ депутатлари Сурхондарё вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари Сурхондарё вилоятининг ривожланиши, бу ерда кейинги пайтда амалда намоён бўлаётган натижалар, эришилган марралар ҳақида гапирди. Айниқса, вилоят маркази - Термиз шаҳрининг қиёфаси мустақиллик йилларида бутунлай ўзгарганини, унинг нуфузи юксалаётганини қайд этди.

Вилоят иқтисодий-ижтимоий ривожини юксалтириш мақсадида кейинги йилларда ҳукумат томонидан бир қанча йирик лойиҳалар амалга оширилмоқда. Тошгузар-Бойсун-Қумқўрғон темир йўли, Тўполон сув омбори қурилиши шулар жумласидандир. Буларнинг барчаси одамлар учун ҳар тарафлама қулайликлар яратишга, уларнинг ҳаётини фаровон этишга қаратилган. Халқ хўжалигининг бошқа тармоқ ва соҳаларида ҳам ижобий силжишлар бор. Хусусан, ўтган йили вилоятда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши 5,3 фоизни ташкил этди.

Шу билан бирга, вилоятда саноат, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш, таълим-тарбия, маданият каби кўпгина соҳаларда қолоқликка, хато ва нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Айниқса, юқори раҳбарлик лавозимларида ўтирган айрим шахсларнинг ўз масъулиятини йўқотиши оқибатида вилоятда маънавий муҳит ва адолат тамойилларининг бузилиши билан боғлиқ нохуш ҳолатлар юзага келган.

Президентимиз уқтирганидек, қайд этилган муаммолар чуқур илдиз отмасидан олдин бундай нохуш вазият, муҳит пайдо бўлишининг сабабларини аниқлаш ва уларни бартараф этиш зарур. Бу эса кўп жиҳатдан жамиятда ошкоралик тамойилини ўрнатиш билан боғлиқдир. Ошкораликни ҳаётимизнинг барча соҳаларида, ҳамма жойда қарор топтиришимиз керак.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. Тошмирзо Қодиров вилоят ҳокими вазифасидан озод қилинди.

Президент Ислом Каримовнинг тавсиясига биноан Денов тумани ҳокими лавозимида ишлаб келаётган Абдулҳаким Эшмуродов вилоят ҳокими этиб тасдиқланди.

Сессияда сўзга чиққан Узун туманидаги 3-ўрта мактаб директори Инобат Қурбонова, Қумқўрғон тумани ҳокими Нормўмин Чориев, Термиз шаҳридаги 1-поликлиника бош шифокори ўринбосари Зулфия Азизова, «Халқ йўли» газетаси бош муҳаррири Абдурасул Жумақулов, «Аёл ва замон» газетаси бош муҳаррири Жамила Эргашева ва бошқалар Президентимиз нутқида келтирган танқидий фикрлардан тўғри хулоса чиқариб, қўйилган вазифаларни уюшқоқлик, ташаббускорлик ва масъулият билан адо этиш вилоят аҳлининг асосий бурчи эканини таъкидладилар.

В.ЛУҚМОНОВ, Ч.ТЎХТАЕВ,
ЎзА махсус мухбирлари

БОЛАЛАРГА БЕПУЛ ХИЗМАТ

Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни вилоятда кўтаринки руҳда нишонланди. Шу куни Самарқанд шаҳридаги Марказий истироҳат боғи ва «Сўғдиёна боғи»даги аттракционлар болаларга бепул хизмат қилди.

Самарқанд шаҳар ҳокимлиги ва ижтимоий таъминот бўлими ташаббуси билан кам таъминланган ва боқувчисини йўқотган оилаларнинг беш юз нафар фарзандига байрам совғалари ва кийим-кечаклар туҳфа қилинди. Шунингдек, 800 нафардан ортиқ ногирон боланинг ҳолидан хабар олиниб, совға-салом улашишди.

«Сўғдиёна» боғига таклиф этилган меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари учун театрлаштирилган байрам дастури намойиш этилди. Вилоят ҳокимлиги ҳузуридаги вояга етмаганлар билан ишлаш комиссияси, вилоят прокуратураси ва «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг вилоят кенгаши ташаббуси билан уюштирилган ушбу тадбирда юзлаб ўғил-қизга ҳомийларнинг эсдалик совғалари топширилди.

(ЎзА)

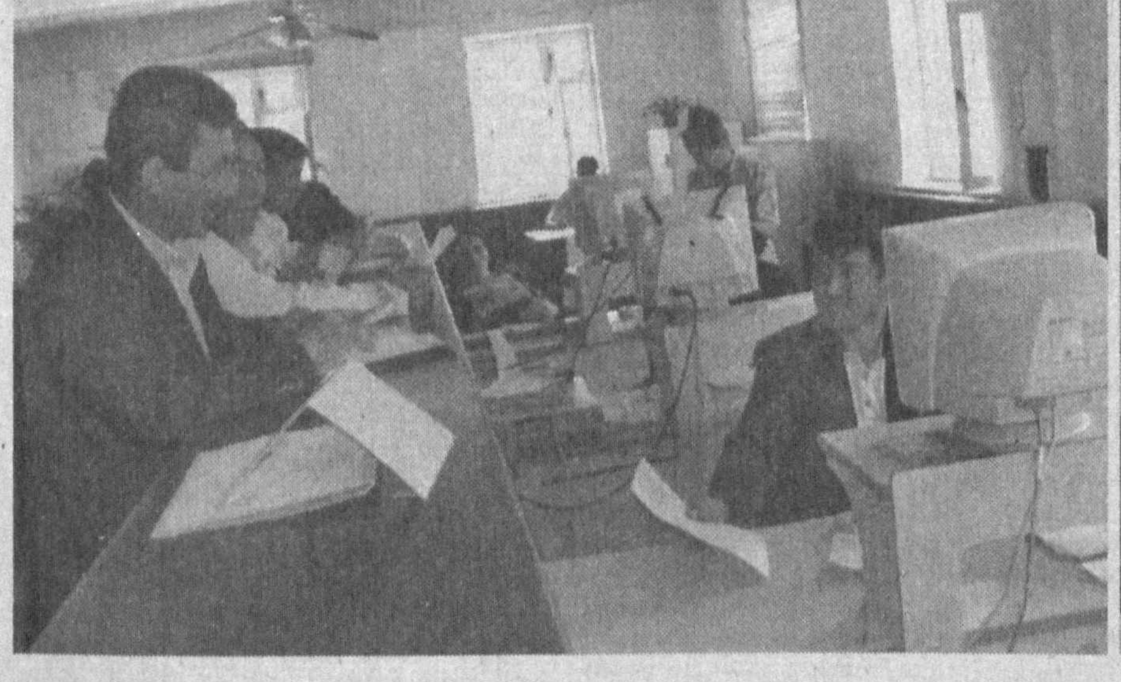

Акциядорлик тижорат «Пахтабанк»нинг Янгибозор туман бўлими кичик бизнес ва тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш, янги иш ўринларини яратиш борасида кўпгина ишларни амалга оширмоқда.

Жорий йилнинг ўтган ойлари мобайнида ана шу мақсадда мазкур молиявий муассаса 55 миллион сўмдан ортиқ кредит ажратди. Банк ходимлари ҳар бир мижоз билан қатъий ва адолатли тарзда иш олиб бормоқда. Бу эса ўз навбатида мижозлар сонининг ортишига олиб келмоқда.

Суратда: банк фаолиятидан лавҳалар.

Икром ҲАСАНОВ олган суратлар.

ТУҲФА

Элликқалъа туманида кам даромадли оилаларнинг 13 нафар фарзандига суннат тўйи берилди.

Тадбир Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни тантаналари билан уйғунлашиб кетди. Тўйга Бўстон шаҳридаги боғча тарбияланувчилари, жамоатчилик вакиллари, ҳомий ташкилотлар вакиллари таклиф этилди.

Дастурхон ёзилиб, ош тортилди. Тўйболанинг ҳар бири учун Халқ банкининг туман бўлимида омонат дафтарчаси очилиб, 10 минг сўмдан пул қўйилди. Ушбу хайрли тадбирда Тўхтабой Болтабоев ва Илҳом Машарипов каби маҳаллий тадбиркорларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Шу куни тумандаги «Тоза Амиробод» ширкат хўжалигида 50 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Лавозим ва бурч

РАҲБАРГА БАҲОНИ ХАЛҚ БЕРАДИ

Бошинг осмонга етса ҳам, қўлинг кўксингда бўлсин, деган нақлда чуқур маъно бор. Кўпнинг ишончи ва ҳурматига сазовор бўлиб, лавозим эгаси бўлган киши зиммасида улкан масъулият ётади. Унинг юриш-туриши, муомаласи, ишчанлик фазилати ва албатта маънавий қиёфаси ҳар куни одамлар назаридан ўтади. Ўзини билган етакчи эл-юртга ҳалол хизмат қилиб, доимо зиммасига олган юксак масъулиятни ҳис қилиб яшайди. Зеро, бу ҳақда халқ депутатлари Андижон вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида алоҳида гап борганлиги бежизмас.

Бугун кечаги замон эмас. Ҳар бир инсон, у ким бўлишидан қатъий назар, Конституция, қонунлар ва ҳуқуқий мезонлар асосида яшамоғи керак. Раҳбар ишлаб чиқариш режаларининг бажарилишидан ташқари асосий эътиборни одамларнинг кайфияти, уларнинг маоши ва даромади, рўзғорини қандай тебратаётганлиги, ижтимоий ҳимоя-ю маънавий муҳит масалаларига биринчи даражали аҳамият бериши лозим. Республикамизда, хусусан, Андижонда улуғ ишларга бош-қош бўлиб, катта обрў-эътибор қозонаётган фидойи инсонлар жуда кўп.

Бироқ шундайлар ҳам борки, улар кўпнинг меҳнати билан эришилган ютуқларни ўз шахси билан боғлайдилар. Бугун давлат манфаати эмас, инсон манфаати биринчи ўринда туриши кераклигини, фаровон ҳаёт учун бор имкониятни ишга солиши лозимлигини унутиб қўядилар. Пировард-натижада адолат мезони бузилади. Жалолқудуқ туманидаги «Ойим» паррандачилик фабрикасининг директори Рафиқ Мунзаров «фаолияти» бунга мисолдир. У кунига 40 минг дона тухум етказиб берадиган, ярим мингдан зиёд ишчи фаолият юритадиган жамоага етакчи бўлгач, кўп ўтмай босар-тусарини билмай қолди. Ён-атрофига муросасоз, «хўп бўлади» қабилида иш юритадиган кимсаларни тўплади. Назоратнинг сустлигидан фойдаланган директор талон-торожга йўл очди. У умрдоши номига умумий қиймати 2.099961 сўмлик акцияларни қўйнингдан тўкилса қўнжингга, дея расмийлаштирди. Акциялар фонд биржаси орқали савдога чиқиши лозимлигини била туриб, ўзини билмаганга олди. Акциядан тушган маблағ Давлат мулк қўмитаси ҳисоб рақамига тушмасдан, корхона эҳтиёжларига ишлатиб юборилди. Оқибатда давлатга катта миқдорда моддий зарар етказилди. Боз устига, паррандачилик фабрикасининг 2003 йил 1 апрел ҳолатига яхшигина миқдорда дебиторлик қарзи мавжудлиги, 130 нафар ишчи-ходим 2002 йил октябр ойидан буён маош ололмаётганлиги раҳбарни ташвишлантирмади. Ажабо, паррандабоқарлар корхона шуҳратини тиклаш, ишлаб чиқариш кўрсаткичларини ой сайин яхшилаш учун кунни кун, тунни тун демай, меҳнат қилишса-ю, Мунзаров амалдан фойдаланиб, кўпнинг ҳақига хиёнат қилса... Қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан кейин ҳам чиқади. Лавозимини суиистеъмол қилган директорнинг юзи шувит бўлди. Суднинг қора курсисидан жой олди.

Халқимиз андишали, сабр-бардошли халқ. Бироқ баъзида андиша, ўзбекчиликка бориб, камчиликларга ўзимиз йўл очганимизни сезмай қоламиз. Хатоларни бекитиш, сир тутишга уриниш аввало ўзимизни ўзимиз алдаш эканлигини жиддий ўйлаб кўрмаймиз. Натижада сир тутилган муаммолар эртага албатта бир жойдан ёриб чиқади ва ҳал қилиниши қийин бўлган масалага айланади. Демак, ҳамиша ҳақ сўзни дангал айта олишимиз, камчиликларни тугатишга ўзимизни масъул деб билишимиз лозим. Агар барча ерда ўзаро талабчанлик муҳити мустаҳкам қарор топганида эди, Андижон вилоятидаги прокуратура идоралари томонидан қонунчиликка риоя этиш масалалари ўрганилганда, мансабдор шахслардан 209 нафари огоҳлантирилиб, 355 нафарига интизомий, 289 нафарига маъмурий ва 47 нафарига жиноий жазо тайинланмаган бўлармиди?!

Ҳамиша ҳамма нарсани мард ва танти, лафзи ҳалол меҳнаткаш халқнинг бунёдкорлик меҳнати ҳал қилади. Лекин баъзан айрим раҳбарларнинг мақтовдан боши айланиб, оёғи ердан узилиб бораётганлигига унчалик эътибор қилмаймиз. Кимлардир биринчи билан сан-манга боришни хоҳламайди. Бундай жамоада иш издан чиқади. Ҳаётий мисол. Бир вақтлар яхши ташкилотчи, деҳқончилик илмини пухта эгаллаган Ё.Мамажоновга деҳқонлар катта ишонч билдириб, Шаҳрихон туманидаги «Сардор» ширкат хўжалиги бошқарув ҳайъати раислигига сайлашди. Кимнинг кимлиги масъулиятли вазифаларни амалга оширишда яққол намоён бўлади. Раис дастлабки ойлар жон койитиб ишлади. Деҳқончилик маданиятини юксалтириш, мўл, арзон ва сифатли ҳосил етиштириш юзасидан тўпланган тажрибаларни оммалаштиришга эътиборни қаратди. Бироқ вақт ўтиши билан у манманлик касалига чалинди. Ҳал қилувчи тадбирларни амалга оширишда тажрибакорлар, мутахассислар фикри билан ҳисоблашмади. Қишлоқларни ободонлаштириш, кўпнинг орзуси бўлган тоза ичимлик суви ва табиий газ муаммосини ҳал этиш билан ортиқча қизиқмади. Шундай бўлдики, одамлар ойлик маошини ололмай, раис остонасида сарсон бўлдилар. Кунларнинг бирида хўжалик раҳбари бош ҳисобчи билан тил бириктириб, ноз-неъмат бунёдкорлари кутаётган 10 миллион сўмликдан ортиқ пахта ёғини талон-торож қилиб, ўзлаштириб юборди. Ойни этак билан ёпиб бўлмас. Узун-юлуқ гаплар туман прокуратурасига етиб боргач, учар раҳбар ноқулай аҳволга тушиб қолди. Етти кишининг устидан жиноий иш қўзғатилди.

Сессияда давлатимиз раҳбари вилоятда ердан фойдаланишда хўжасизликка йўл қўйилаётганлиги, 533 гектар майдонга бошқа экинлар экиб келинганлигини танқид қилди. Бундай ножўя ишлар Пахтаобод туманида ҳам содир этилган. «Туркистон» ширкат хўжалигининг танти раҳбарлари Ер Кодекси талабларини қўпол равишда бузиб, хўжалик балансидаги 25 гектар унумдор ерни «Зарри» фермер хўжалигига бериб юборишган. Бу хотамтойлик ортида нафс балоси ётганлиги ўз исботини топди.

(Давоми 3-бетда)

ҚОНУН ВА АДОЛАТ УСТУВОРЛИГИ ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИ БЎЛСИН

(Боши 1-бетда)

Ортиқча гапларни четга суриб, ҳақиқатни пўстлоғидан ажратган ҳолда, очиқ айтадиган бўлсак, бундай вазиятнинг юзага келишига аввало вилоятнинг юқори раҳбарлик лавозимларида ўтирган одамларнинг, шахсан Тошмирзо Қодировнинг охирги қисқа вақт мобайнида ўзини бутунлай йўқотиб қўйгани асосий сабаб бўлмоқда.

Унинг ўз вазифасини тўғри тушуниб етмагани, ишни замон талаблари асосида ташкил этишдаги заифлиги, мана шу элга бош бўлишдек масъулиятли вазифани адо этишда ўзини кўрсата олмагани ҳақида гапиришга бугун барча асосларимиз бор. Биз бундан икки йил муқаддам мана шу залда сизлар билан маслаҳатлашиб, Тошмирзо Қодировга ёш, билимли раҳбар сифатида ишонч билдириб, уни Сурхондарё вилоятига ҳоким этиб тасдиқлаган эдик.

Дастлабки пайтда у ўзига билдирилган ишончни оқлаш учун ҳаракат қилганини, ишда бирмунча ижобий натижаларга эришганини айтиб ўтиш керак.

Лекин Сурхон воҳасида вужудга келган бугунги вазият, ижтимоий соҳалардаги тобора кучайиб бораётган муаммолар, кўпгина муҳим масалаларнинг назардан четда қолиб кетаётгани, ўз ҳолига ташлаб қўйилгани, энг муҳими - ҳокимнинг ўз юриш-туриши, атрофдаги, умуман, оддий одамлар билан муомаласи, ўзини тутиши барчамизни ташвишга солмоқда.

Раҳбарлик лавозимига - масъул вазифага тайинланадиган одамлардан нималар талаб қилинади, улар қандай хусусият ва фазилатларга жавоб бериши кераклиги ҳақида кўп гапирамиз. Биз кўпинча раҳбар қатъиятли, билимдон ва талабчан бўлиши керак, деймиз. Ҳеч шубҳасиз, раҳбар учун бу фазилатлар сув билан ҳаводай зарур, лекин ҳозирги замонда фақат шуларнинг ўзи билан узоққа бориб бўлмайди.

Раҳбар қачон эл-юрт ишончини, эътиборини қозона олади?

Қачонки, юраги, қўли тоза, кўнгли очиқ, ақл ва заковат соҳиби бўлса, унинг табиатида қатъиятлик билан билим, талабчанлик билан адолат уйғун бўлса, у ўзи бошқарадиган одамларнинг ғам-ташвишларини ўз қалбидан ўтказишга қодир бўлса.

У ўзининг иссиқ истараси бўладими, муомаласи бўладими, қандайдир бошқа ижобий жиҳати биланми, одамларнинг эътиборини ўзига тортадиган, бир сўз билан айтганда, халқнинг кўнглига йўл топа оладиган бўлиши шарт.

Раҳбар энг мураккаб, энг мушкул вазиятларда ҳам одамларни кўндириш, уларни баъзи бир ножўя ишлардан, хатти-ҳаракатлардан қайтариш ва жамоада, туман ёки вилоятда соғлом вазият, соғлом иқлим барпо эта олиш салоҳиятига эга бўлиши даркор. Биз бугун юртимизда ҳуқуқий давлат, демократик, эркин жамият қуриш учун ҳаракат қилмоқдамиз. Инсон ҳақ-ҳуқуқлари ва эркинликларини амалда таъминлаш, унинг ақл-заковати ва қобилияти, орзу-умидларини рўёбга чиқариш учун шарт-шароит яратишни ўзимизнинг бош вазифамиз сифатида белгилаб олганмиз.

Шундай экан, бизнинг Конституциямизда инсон манфаати давлат манфаатларидан устун қўйилган экан, биз бугун барпо этаётган янги жамиятда халқ раҳбарларга эмас, аксинча, раҳбарлар халққа хизмат қилиши керак, деган талаб асосий қоида бўлиши даркор. Лекин, афсуски, бу олижаноб ғояни, мана шундай интилишни жойларда айрим мансабдорлар томонидан тўғри тушунмаслик, баъзан эса мутлақо унутиб қўйиш ҳоллари учраб туришини ҳам тан олишимиз керак.

Раҳбарнинг обрў-эътибори унинг кийими ва кўринишида, савлату салобатида, қовоқ-димоғида, ўзига бино қўйишида эмас, балки аввало унга ишонч ва ҳурмат билдирган сайловчилар ва фуқароларга бўлган самимий муносабатида, одамларнинг оғирини енгил қилишга қаратилган амалий ишларида намоён бўлади. Лекин, минг афсуски, шу оддий ҳақиқатни лавозим курсисида ўтирган кўпгина амалдорлар ҳали-бери англаб етмаяпти.

Т.Қодировнинг фаолиятига айнан мана шундай кўз билан қараб, баҳо берадиган бўлсак, таассуфки, унинг раҳбар сифатида ижобий ишларидан кўра салбий хусусиятлари кўпроқ кўзга ташланганига гувоҳ бўламиз.

Албатта, ҳар қандай раҳбар ҳам авваламбор инсон, унинг ҳам ўзига яраша фазилат ва камчиликлари бўлиши, у ҳам кимнидир ёқтириши, кимнидир хушламаслиги мумкин. Лекин қонун ва ҳуқуқий мезонларни писанд қилмаслик, одамлардан узилиб қолиш, манманлик раҳбар учун мутлақо йўл қўйиб бўлмайдиган нуқсонлардир.

Қодировнинг асосий айби ҳақида гапирганда, шуни таъкидлаб ўтиш керакки, у ўзига давлат, халқ томонидан берилган ваколатни ўзбошимчалик деб, талабчанликни зўравонлик деб тушунган, шундай ёндашувни иш услуби ва қоидасига айлантириб олган. Табиийки, раҳбар деган одам ҳар қайси соҳа, тармоқ ва конкрет ишни, унинг сирларини шу вазифаларда ўтирган мутахассислардан кўра кўпроқ биламан, деб ўйласа ёки ҳис қилса - бу қип-қизил калтабинлик ва аҳмоқона қараш, десак, хато бўлмайди.

Ҳокимнинг вилоят ҳаётига чуқур кириб бормасдан, қишлоқ хўжалиги, ишлаб чиқариш, молия-бюджет масалаларини пухта билмаган ҳолда, фақат буйруқбозлик, дўқ-пўписа билан иш юритишга берилиб кетгани қандай хунук оқибатларга олиб келиши мумкинлигини тасаввур қилиш қийин эмас.

Ва албатта, биринчи раҳбар феъл-атворидаги бундай камчиликлар нафақат иқтисодий соҳага, авваламбор, вилоятдаги маънавий муҳитга салбий таъсир ўтказмасдан қолмайди. Бунинг исботини кўриш учун вилоятдаги айрим соҳа ва йўналишларда мавжуд бўлган ҳолатларга мурожаат қилиш кифоя, деб ўйлайман.

Ҳозирги кунда ҳар қайси вилоят ва туман ҳокимининг диққат марказида туриши керак бўлган бозор муносабатларини шакллантириш, кичик ва хусусий бизнес, тадбиркорликка кенг йўл очиб бериш масалаларини олайлик.

Хусусан, бугун қишлоқда асосий куч сифатида майдонга чиқаётган фермерлик ҳаракати йўлида Сурхондарё вилоятида ҳалигача турли ғов-тўсиқлар сақланиб қолмоқда. Уларни бартараф этиш бўйича амалий чоралар кўрилмаяпти.

Биргина мисол. Шўрчи туманидаги У.Дониёров номли ширкат хўжалигининг умумий йиғилиши «Қосим-ХБК» фермер хўжалиги учун 10 гектар ер ажратиб бериш ҳақида қарор қилганига қарамай, хўжалик раиси Х.Қорақулов, туман ер ресурслари бўлими бошлиғи М.Ашуров бу қарорни бажариш ўрнига, сансалорликка йўл қўйган.

Фақат суд аралашувидан кейингина масала ижобий ҳал этилган.

Бугунги кунда ерда меҳнат қилиб оиламни боқаман, ўз ишимни очиб, эл-юртга ҳам фойда келтираман, деган ният билан юрган фермер ва тадбиркорларнинг турли идоралар эшигида сарсон бўлаётганига кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Вилоятда кичик ва хусусий бизнес соҳасига мана шундай лоқайдлик билан қараш, амалий ёрдам бермаслик оқибатида уларнинг хўжалик судларига ариза ва шикоятлари 2002 йилга нисбатан ўтган йили 75 фоизга ўсгани шуни кўрсатади.

Шуниси қизиқки, ерни фермерга қонун асосида беришни пайсалга соладиган баъзи раҳбарлар ер ресурсларини мақсадга зид равишда ишлатиш ва талон-торож қилиш ҳолларига панжа орасидан қарайди.

Акс ҳолда, 2003 йили Шеробод туманида 66 гектар, Қизириқ, Узун ва Бандихон туманларининг ҳар бирида пахта ва дон экишга мўлжалланган 8-10 гектар ер майдонларига бошқа экинлар экилган бўлармиди?

2004 йилда яна 77 гектар ердан мақсадга хилоф равишда фойдаланиш ҳолати аниқлангани бу касаллик вилоятда илдиз отиб бораётганидан далолат беради. Ёки вилоятдаги тўлов интизоми масаласини кўриб чиқадиган бўлсак, бу борада ҳам аҳвол қониқарсиз экани аён бўлади.

Жорий йилнинг 1 апрел ҳолатига кўра, дебиторлик қарзлари -4 миллиард 74 миллион сўмга, кредиторлик қарзлари эса 8 миллиард 245 миллион сўмга етгани буни исботлаб турибди. Бундай ҳолат ўз навбатида корхона ва ташкилотларнинг молиявий аҳволига салбий таъсир кўрсатиши шубҳасиз.

Айниқса, баъзи корхона ва хўжаликларда ишчи-хизматчиларнинг маошлари ўз вақтида тўланмаслиги ҳақли равишда меҳнаткашларнинг норозилигини келтириб чиқармоқда. Бундай муаммоларнинг сабаби вилоятда пул тушумини таъминлаш, солиқларни ундириш масаласига етарлича эътибор берилмаётгани билан боғлиқлигини, ўйлайманки, ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Давлат солиқ идоралари томонидан чакана савдо қоидаларини бузган 36 та корхона бўйича маҳаллий ҳокимликларга тақдимномалар киритилган бўлса-да, айбдорларга нисбатан тегишли чоралар кўрилмаганини қандай тушуниш мумкин?

Ўйлайманки, бунинг жавоби аниқ - бундай раҳбарлар ўз қўл остида юрган қонунбузарларни ўзлари ҳимоя қилади.

Вилоятда хуфёна иқтисодиёт ва нақд пул маблағларининг банкдан ташқари айланишига қарши кураш борасида ҳам қатор камчиликлар мавжуд.

Масалан, биргина Термиз туманидаги «Жарқўрғон-Сурхон» корхонасида ўтказилган текшириш натижасида 206 миллион сўмдан зиёд пул банкка топширилмагани, 540 минг сўмлик савдо тушуми эса назорат-касса аппаратидан ўтказилмагани аниқланган.

Афсуски, бундай мисоллар оз эмас.

Термиз туманидаги «Қизилбей» савдо ишлаб чиқариш корхонасида қарийб 95 миллион сўм, вилоят марказидаги «Мулки жаҳон Термиз» фирмаси дўконида 26 миллион сўм, Денов шаҳридаги «Аслсервис» фирмасида 10 миллион сўмдан ортиқ маблағ банкка топширилмаганига нима дейиш мумкин?

Мана шундай қонун бузилишлари натижасида вилоятда 2004 йилнинг дастлабки тўрт ойида савдо тушумининг товар айланмасидаги улуши 56,2 фоизни ташкил этган. Бу нимага олиб келишини ҳаммангиз яхши тушунасиз, деб ўйлайман.

Бундай салбий ҳолатлар бошқа соҳаларда ҳам учрайди. Қонунга зид равишда, контрабанда йўли билан олиб ўтилаётган товар-моддий бойликларни бюджет ҳисобига ўтказиш бўйича туширилган маблағ ўтган йили ҳаммаси бўлиб 36 миллион сўмни, яъни республика бўйича туширилган маблағнинг атиги бир фоизини ташкил этади. Ҳолбуки, вилоят қўшни давлатлар билан чегарадош бўлиб, таъбир жоиз бўлса, юртимизнинг асосий дарвозаларидан биридир. Айланма йўллар билан Тожикистонга ун, минерал ўғит ва бошқа маҳсулотларни ташиб ўтиш ва четдан турли товарларни контрабанда йўли билан олиб келиш ҳолатлари ҳамон давом этмоқда.

Мисол учун, Узун туманидаги Б.Очилдиев номли ширкат хўжалигида яшовчи О.Мирзаев 15 тонна ун маҳсулотини, О.Қаршиев эса 31 тонна ем озуқасини мамлакатимиздан ташқарига қонунга хилоф тарзда олиб чиқиб кетаётганида ушланган.

Шу йил 8 апрел куни Термиз туманида яшовчи Р.Султонов ва Денов туманида яшовчи С.Шарипов ўзларига тегишли «Камаз» автомашинасида умумий қиймати 27,6 миллион сўмлик спиртли ичимликларни қалбаки ҳужжатлар билан расмийлаштириб олиб кетаётганида қўлга олинган.

Текширув ишлари давомида вилоят ҳокимининг акаси бўлган Абдулхолиқ Қодировнинг қўшни Тожикистон Республикасидан 1 миллион 700 минг сўмлик товарларни қонунга зид равишда олиб келгани аниқланган.

Бундан ташқари, бу «уста тадбиркор» вилоят «Пахтасаноат» акциядорлик бирлашмасига 128 миллион сўмлик эҳтиёт қисм ва қурилиш материалларини ҳеч қандай тендер савдосисиз пуллашга муваффақ бўлган.

Вилоят «Қишлоқхўжаликкимё» бирлашмасининг Музработ тумани филиали мудири Х.Даминов бош ҳисобчи Ф.Маматмуродов ва омбор мудири Х.Тошқулов билан келишиб, 49 миллион 218 минг сўмлик минерал ўғитни сохта ҳужжатлар асосида талон-тарож қилиб юборган. Савол туғилади: бундай бепарволик, хуфёна ишлар, аниқроқ айтсак, қоидабузарликдан ким манфаатдор? Шу ишларни тартибга солиши лозим бўлган мутасадди идоралар қаёққа қараяпти?

Айниқса, ёш авлодни тарбиялашга масъул бўлган айрим таълим муассасаларидаги бемаза ишларга, болаларнинг ризқига хиёнат қилиш ҳолатларига қандай чидаш мумкин?

Вилоят «Ўқувтаълим-таъминот» корхонаси раҳбари Н.Ёқубов ва омбор мудири Э.Эшмуродов ўқувчиларга бепул бериладиган 80 миллион сўмлик кийим-кечак ва ўқув жиҳозларини қонунга хилоф равишда сотиб юборган.

Қумқўрғон тумани халқ таълими бўлими бошлиғи Т.Нормуродов бош ҳисобчи М.Худойқулов билан бирга ўқитувчиларнинг 16 миллион сўм, Шўрчи туман халқ таълими бошлиғи Н.Эшназаров эса бош ҳисобчи Д.Бекмуродов билан биргаликда 17 миллион сўм иш ҳақини ўзлаштириб юборган. Наҳотки, ақлга сиғмайдиган бу ишларни вилоятда ҳеч ким сезмаган, билмаган бўлса?

Ҳурматли депутатлар!

Вилоятда кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш билан боғлиқ масалаларда ҳам жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Бу ҳақда гапирганда, аввало, вилоят ҳокимининг кадрларни ишчанлик қобилияти, тажриба ва малакасига қараб эмас, балки биринчи навбатда маҳаллийчилик, ошна-оғайнигарчилик, шахсий садоқатига қараб танлашни ўзига одат қилиб олганини айтишга тўғри келади.

Мисол учун, вилоят ҳокимининг яқин таниши бўлмиш, илгари судланган, сохта диплом асосида Сариосиё пахта тозалаш заводида директор бўлиб ишлаб келган М.Расулов вилоят «Пахтасаноат» акциядорлик бирлашмасига раис этиб тайинланган. Сариосиёлик F.Фаттоев ҳам ана шундай йўл билан вилоят ҳокимлиги ишлар бошқарувчиси лавозимини эгаллаган.

Кейинги икки йилда вилоят миқёсидаги лавозим курсиларига ўтқазилган вилоят машина-трактор парки бирлашмаси раиси Ҳ.Жўрақулов, Каттақум акциядорлик жамияти раиси Қ.Панжиев, Аму-Сурхон бошқармаси бошлиғи Ш.Махсимовлар ҳам таниш-билишчилик асосида ишга тайинлангани текшириш жараёнида аниқланди.

Энг ёмони, вилоят ҳокими ўз атрофидаги мана шундай хушомадгўй ва югурдакларининг гапига кириб, шахсий адоватга берилиб, кадр ва мутахассисларга уларнинг ишига қараб эмас, ўзига ёқиш ёки ёқмаслигига қараб муносабатда бўлган.

Айниқса, шу Сурхон воҳасининг ривожига кўп хизматлари сингган, ҳалол меҳнати билан эл-юрт орасида обрў қозонган, тажрибали, тадбиркор инсонларни менсимаслик, уларнинг фикрларини назар-писанд қилмаслик, одамларнинг шахсиятига тегиш ҳолатлари ҳар қандай кишини ҳам ранжитади.

Ишончим комилки, мана шу залда ўтирганлар бундай мисолларни кўплаб билади.

Мен фақат битта мисол келтирмоқчиман.

Денов туманидаги Собир Раҳимов номли ширкат хўжалиги раиси, Ўзбекистон Қаҳрамони Иброҳим Файзуллаев республикамиздаги машҳур хўжалик раҳбарларидан бири.

Ҳаётда кўп нарсани кўрган, деҳқончилик илмининг устаси бўлган мана шу ҳурматли оқсоқолга нисбатан ҳам вилоят ҳокими томонидан тазйиқлар ўтказилганига, бир неча бор уни ҳеч қандай асоссиз ишдан олиб ташлаш учун уринишлар қилганига нима деса бўлади?

Халқимиз бекорга «Одамни синамоқчи бўлсанг, унга амал, лавозим бериб кўр», демайди. Т.Қодировга ўхшаш раҳбарлар фаолиятидаги мана шундай ачинарли ҳолатларни кўрганда, киши беихтиёр бу нақлда қандай чуқур маъно ва ҳақиқат борлигига яна бир марта иқрор бўлади.

Қадрли дўстлар!

Биз Т.Қодировни вилоят ҳокими вазифасига тасдиқлаганимизда, у Сурхон элини бир мақсад йўлида бирлаштиради, бошини қовуштиради, керак бўлса, ибрат ва намуна кўрсатиб, одамларни ўз ортидан эргаштиради, деб умид қилган, бу вазифанинг масъулияти ва жавобгарлиги ҳақида гапирган эдик.

Мансаб курсисига ўтирган ҳар қайси одам бир ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслиги керак: раҳбарга лавозимни, обрўни шу эл-юрт беради, лекин лавозимни унинг ўзи йўқотади. Бу оддий, шу билан бирга, ҳар бир раҳбар учун олий ҳақиқат, десак, асло хато бўлмайди.

Афсуски, бу ҳақиқатни Т.Қодиров ўз вақтида тушуниб, англаб етмади, иш фаолиятида унга амал қилмади. Бугунги вазият Т.Қодировни ўз вазифасидан, яъни Сурхондарё вилояти ҳокими лавозимидан озод қилишни талаб этади. Бу бўйича Т.Қодировнинг берган аризаси бор.

Ижозатингиз билан ана шу масалани овозга, сизларнинг тасдиғингизга қўймоқчиман.

Азиз юртдошларим!

Бир муҳим масалага эътиборингизни жалб қилиб, шу тўғрида сизлар билан маслаҳатлашиб олмоқчиман. Бугунги тажриба, айтиш керак, аччиқ тажрибамиз шуни кўрсатадики, бирон вазифага номзод тайинлашда шу номзодлар лавозим курсисига ўтиргандан кейин, аксарият ҳолларда, берган кўпгина ваъда ва мажбуриятларини эсдан чиқариб қўяди.

Уларнинг тез вақт ичида бутунлай ўзгариб кетиши, халқдан узоқлашиб, ақлини йўқотиб қўйиши, ўзини худдики, бу вазифа унга ота-бобосидан мерос қолгандек тутиши, бошқалардан қонунга итоат қилишни талаб этиб, ўзининг қонунларни бузиши - мана шундай хунук ҳолатлар ва кўринишларнинг рўйхатини давом эттириш мумкин.

Бу касалликнинг асосий илдизлари ва сабабларини излаш, унинг ечимини топиш, ўйлайманки, бугунги куннинг энг оғир ва мураккаб вазифаларидан бири десак, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Мисол учун, Т.Қодировни олсак, у Сариосиё туманида ҳоким бўлиб ишлаган даврида ўзининг кўзга кўринган ҳаракатлари ва амалий ишлари билан шу туманда яшаётган, меҳнат қилаётган кўпчилик одамларнинг ҳурматини қозонгани сир эмас. Орадан кўп ўтмасдан вилоят ҳокими лавозимига кўтарилгандан кейин ҳам у биринчи йили ёмон фаолият кўрсатмаган, анча самарали ишларга бош қўшган.

Лекин охир-оқибатда бу раҳбарнинг мана шундай тез ўзгариб, бутунлай издан чиқиб кетганини, ўйлайманки, қандайдир изоҳлаш, тушунтириш осон эмас.

Албатта, ҳар қайси одамнинг ҳақиқий қиёфасини, унинг иродаси бақувватлиги ёки имони бутунлигини тўла англаш ва сезиш - бу ҳам ўта мушкул вазифа.

Халқимизнинг, қовуннинг палаги тоза бўлса, ҳеч қачон айнимайди, деган мақолида чуқур маъно бор. Яъни, бошқача айтганда, одамнинг аждоди, насл-насаби тоза бўлса, унинг фарзандлари ҳам шундай бўлади.

Лекин, шу билан бирга, ҳаётнинг ўзи шуни кўрсатмоқдаки, нафс балосига қарши туриш, ундан ўзини асраш ҳар қандай одамнинг, жумладан, катта ваколат ва имкониятга эга бўлган раҳбарларнинг ҳам қўлидан келавермас экан ва минг афсуски, бугун кўп жойларда бундай номақбул ҳолатларни кўрмоқдамиз.

Бундай ўта мураккаб муаммонинг ечимини топиш мумкинми, деган савол туғилади. Бугун биз демократик, ҳуқуқий давлат, очиқ фуқаролик жамияти барпо этаётган бир пайтда, бу масалани ечиш йўллари барчамизга аниқ бўлиши зарур. Биз бу масаланинг биринчи ва асосий ечимини жамият ҳаётида ошкоралик тамойилини ўрнатишда кўришимиз керак.

Ошкораликни ҳаётимизнинг барча соҳаларида - бу кичик жамоа бўладими, туман ёки вилоят бўладими, республика бўладими - ҳамма жойда қарор топтиришимиз, бўлаётган ишларни халқимиз, жамоатчилигимиздан сир тутмаслигимиз керак. Барча-барча ишларимиз очиқ ва ошкора тарзда ўтиши шарт.

Иккинчидан, рўй бераётган бундай ноxуш ҳолатларнинг олдини олиш учун жамоатчилик назоратини, шу жумладан, депутатлик назоратини тубдан ўзгартиришимиз, унинг таъсирчанлигини оширишимиз керак.

Демоқчиманки, ҳар қайси раҳбар, у туман, шаҳар, вилоят ҳокими бўладими ёки ваколат олган давлат ходими бўладими, вилоят ва туман кенгашларида, керак бўлса, маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинлари мажлисларида мунтазам равишда ҳисобот бериши лозим. Биз раҳбарлар фаолиятига шу асосда баҳо бериб, тегишли хулоса чиқариш тартибини қоғозда эмас, амалда жорий этишимиз керак.

Бу муаммони ечишнинг яна бир йўли шуки, биз халқимиз ҳаётига бевосита алоқадор бўлган кўпгина масалалар ҳамда уларни ҳал қилиш ваколатлари ва жараёнини республикадан вилоятларга, вилоятлардан эса жойларга кўпроқ ўтказиб боришимизни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Бу йўналиш бўйича фаолиятимизни такомиллаштириш устида доимо иш олиб боришимиз, жамоатчилигимизнинг ижтимоий ролини кучайтиришга қаратилган ислоҳотларни ҳаётга татбиқ этишимиз даркор.

Лекин бундай чора-тадбирлар қаторида энг муҳими - қонуннинг бажарилишини ва қонун олдида барчанинг тенглигини сўзда эмас, амалда таъминлашимиз зарур. Такрор айтаман, қонун олдида барчанинг тенглигига ва бу жараённинг муқаррарлигига оддий фуқаро тўла ишонч ҳосил қилиши бу борада ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу олдимизда турган энг муҳим вазифалардан биридир.

Шу нуқтаи назардан вилоят мисолида гапирадиган бўлсак, вилоят ҳокими - ҳокимлигини қилсин, депутатлар кенгаши - халқ ноиблари, яъни халқ вакиллари деб ваколат олганлар ўз ишини -назорат ишларини бажарсин, суд эса, уларнинг ҳаммасига бир кўз билан қараб, ўз ишини - вилоятда адолатни қарор топтириш вазифасини адо этсин.

Ижтимоий ҳаётимизни шу даражага, шу марраларга кўтаришга, ана шу принципларни амалда таъминлашга эришган тақдирда, ўйлайманки, бугун тажрибамизда учраётган кадрлар масаласидаги мана шундай ачинарли ҳолатларнинг олдини олишга муваффақ бўламиз.

Мана шу фикрларни инобатга олган ҳолда, чуқур ўйлаб, сиз, ҳурматли депутатлар билан бамаслаҳат вилоятнинг янги раҳбари ҳақида гаплашиб олишимиз керак. Биз бу масалада ҳаётнинг паст-баландини, кўпни кўрган оқсоқоллар, шу заминнинг муаммоларини яхши тушунадиган фаоллар билан кенгашиб, уларнинг фикрини олдик. Ва Сурхондарё вилояти ҳокими вазифасига бу ернинг шарт-шароити ва одамларини яқиндан биладиган, ҳозирги пайтда Денов тумани ҳокими лавозимида ишлаб келаётган Абдулҳаким Эшмуродов номзодини тавсия этишга қарор қилдик.

Ана шу масала бўйича ҳам ўз фикрингизни билдиришни сўрайман.

Азиз дўстлар!

Ишончим комилки, ҳозиргина сизлар билан сайлаб олган янги раҳбар бугун бу ерда айтилган танқидий фикрлардан тўғри хулоса чиқариб, мана шу заминни обод қилиш йўлида ҳаётнинг ўзи илгари сураётган долзарб вазифаларни ҳал қилишда сиз, вилоят фаоллари, бутун Сурхон аҳлига таяниб ва суяниб иш олиб боради. Шу йўлда сизга, бутун вилоят аҳлига сиҳат-саломатлик, бахт ва омад ёр бўлишини тилайман.

ЯНГИ КИТОБ ТАҚДИМОТИ

БМТнинг Болалар жамғармаси ЮНИСЕФнинг юртимиздаги ваколатхонасида «Ҳаёт учун далиллар» китобининг тақдимоти бўлиб ўтди. Унда республикамиз вазирлик, идора ва ташкилотлари раҳбарлари, халқаро ташкилотлар, жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Тадбирда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси раиси С.Иномова мустақилликнинг илк йилларидан ёш авлоднинг соғлом ва баркамол инсон бўлиб вояга етишини таъминлаш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгиланганини қайд этди. Оила, оналик ва болалик муҳофазасига қаратилган қатор давлат дастурлари ҳамда кўплаб ҳуқуқий ҳужжатларнинг ҳаётга изчил татбиқ этилаётгани бунинг исботидир.

Ўзбекистон Республикаси билан ЮНИСЕФ ўртасидаги Ҳамкорлик дастури доирасида чоп этилган «Ҳаёт учун далиллар» китобини тайёрлашда БМТнинг Болалар жамғармаси билан бирга Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, ЮНЕСКО, ЮНФПА, БМТнинг Тараққиёт дастури, Жаҳон банки каби нуфузли халқаро ташкилотлар иштирок этди.

Китобда ота-оналар, мураббийлар, ёшлар ва шифокорлар учун болалар ҳаёти, саломатлигини асраш ва яхшилашга оид тиббий маълумотлар тақдим этилган. Икки юзга яқин давлатда нашр этилган мазкур китобдаги маълумотлар энг сўнгги илмий тадқиқотларга асосланган. Улар мутахассислар томонидан содда, равон ва барча учун тушунарли тарзда баён этилган.

Китоб Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ташаббуси билан ўзбек тилига таржима қилиниб, миллий қадриятлар ҳисобга олинган ҳолда нашр этилган.

(ЎзА)

Наманган туман халқ таълимига қарашли «Қалдирғоч» 2-сонли болалар боғчасида меҳнаткашларнинг 120 нафар боласига 38 нафар педагог-тарбиячи ходимлар хизмат қилмоқда. Боғчада «Соғломжон ва Полвонжон» ўйинлари доимий равишда ўтказилиб борилмоқда. Бундан асосий мақсад, болаларнинг жисмонан бақувват ва соғлом қилиб улғайтириш.

И.ҲАСАНОВ олган суратлар

«ИМКОН ПЛЮС» УЛАШГАН ҚУВОНЧ

Вилоят ҳокимлиги, хотин-қизлар қўмитаси ҳамда «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси вилоят бўлими ташаббуси билан «Тошкентленд» болалар боғида катта байрам тадбири бўлиб ўтди. Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни муносабати билан ўтказилган тадбирда вилоятдаги меҳрибонлик уйларида тарбияланаётган беш юздан ортиқ бола таклиф этилди.

- Бугунги тантанага вилоятнинг қатор корхона ва ташкилотлари, Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва хусусий тадбиркорлар ҳомийлик қилди, - дейди «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси вилоят бўлими раҳбари Г.Ваҳобова. - Болалар истироҳат боғидаги аттракционларда мириқиб дам олишди. «Имкон плюс» корхонаси музқаймоқлари эса уларнинг қувончига қувонч қўшди.

Таҳлил, танқид

2. ЖАМОА ШАРТНОМАСИ

Жамоа шартномалари лойиҳаларини экспертиза қилиш ишларига ҳам етарли эътибор берилмаяпти. Чунончи, Тошкент Давлат педагогика университети, Андижон Давлат тиббиёт институти, «АТП-15» Чирчиқ автобус ва таксомотор очиқ турдаги акциядорлик жамияти ва қатор бошқа корхоналарнинг жамоа шартномалари лойиҳалари касаба уюшма органларида экспертиза қилинмаган.

Айрим касаба уюшма органлари жамоа шартномаларини экспертиза қилиш ишларида юзакичиликка йўл қўйишмоқда. Натижада «Олой бозори» очиқ акциядорлик жамияти, «Гулистон матбаа-ишлаб чиқариш бирлашмаси», Избоскан туман марказий шифохонаси, Фарғонадаги «ДЭУ Текстайлз» қўшма корхонаси каби кўплаб корхоналар жамоа шартномаларига амалдаги қонунларга зид меъёрлар киритган.

Масалан, «Андижон дон маҳсулотлари» акциядорлик уюшмаси Бош корхонасининг жамоа шартномасида Меҳнат Кодексининг 158-моддасига зид ҳолда тунги сменадаги иш учун 50 фоиз ўрнига 35 фоиз, 157-моддасига зид ҳолда дам олиш кунидаги иш учун 100 фоиз ўрнига 50 фоиз устама ҳақ тўлаш, 194-моддасига зид равишда мавсумий ишчиларга бахтсиз ҳодиса оқибатида тўланадиган бир марotabалик нафақа 1 йиллик (ёки 6 йиллик) ўртача иш ҳақи ўрнига атиги 6 ойлик иш ҳақи миқдорида белгилаб қўйилган. Шунингдек, ушбу жамоа шартномасида Меҳнат Кодексининг 95-, 117-, 119-, 142-, 148-, 153-, 170-, 203, 234-, 236-моддалари талаблари инобатга олинмаган. Лекин, ушбу ҳужжат лойиҳасига берилган эксперт хулосада бунга ҳеч қандай эътироз билдирилмаган.

Жамоа шартномаларини йилдан-йилга кўчириб ёзиш, уларни қабул қилиш ва бажарилишини назоратга олиш, улар бажарилишига оид статистик ҳисоботларни юритиш қоидаларини бузиш ҳоллари ҳам учрамоқда.

Жамоа шартномаларини меҳнат жамоасининг умумий йиғилиши (конференцияси)да эмас, балки бунга ваколати бўлмаган бошқа йиғинларда: масалан, илмий кенгашда (Тошкент Давлат педагогика университети), акциядорларнинг умумий йиғилишида («ЎзЛИТИНЕФТГАЗ» ОАЖ), тиббий кенгашда (Избоскан туман марказий шифохонаси) маъқуллаш ҳоллари ҳам мавжуд.

«Боёвут 150-автокорхона» масъулияти чекланган жамиятида жамоа шартномаси бажарилиши бўйича йил якунлари 2001 йилдан бери бирон марта умумий мажлисда кўриб чиқилмаган. Бу билан Меҳнат Кодексининг 46-моддаси талаблари бузилган. Жамоа шартномаси бажарилиши бўйича статистик ҳисоботлар тўлдирилмаган ва юқори органга топширилмаган. Жамоа шартномасига қонунга хилоф равишда иш ҳақини маҳсулот билан тўлаш, ходимнинг айбисиз иш тўхтаб қолганда ҳақ тўламаслик каби меъёрлар киритилган.

Кўплаб корхоналарда жамоа шартномаларининг муҳим тадбирлари ҳисобланадиган оғир ва зарарли меҳнат шароитларида ишлаётганларга сут маҳсулотлари, шахсий ҳимоя воситалари, махсус кийим-бош ва пойабзал бериш масаласи ҳал бўлмаяпти.

Хулоса қилиб шуни таъкидлаб ўтиш зарурки, ижтимоий меҳнат муносабатларини тартибга солишда жамоа шартномаларининг аҳамияти йилдан-йилга тобора ўсиб бормоқда.

Лекин шунга қарамасдан, айрим тармоқларда жамоа шартномаларини тузиш бўйича тармоқ макетлари ишлаб чиқилмаганлиги боис, уларда тармоқ хусусиятлари инобатга олинмаяпти. Жамоа шартномаларини бажарилишини текшириб борувчи комиссиялар томонидан етарли даражада иш олиб борилмаяпти.

Жамоа шартномалари сифати ва таъсирчанлигини юксалтириш учун жамоа шартномаларини бажарилишини назорат қилувчи комиссия таркибига малакали мутахассисларни киритиш ва назоратни кучайтириш, касаба уюшма фаолларини моддий-рағбатлантиришни йўлга қўйиш, жамоа шартномалари кўрик-танловини ўтказиш мақсадга мувофиқ бўларди.

Р. МУСАЕВ

Бугун — ЎзКУФКда

БАҲОНА ЭМАС, АМАЛИЙ ИШ КЕРАК

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши тегишли вазирликлар ҳамда идоралар билан ҳамкорликда кўпгина тадбирларни, шу жумладан, болаларни ёзги соғломлаштириш мавсумини тўлақонли ўтказиб келмоқда. Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш бўйича ташкилотчиларнинг республика семинар-кенгашида ҳам шу ҳақда гап борди.

Ўзбекистон халқ таълими, Ички ишлар Вазирликлари, республика Давлат санитария-эпидемиология назорат маркази, республика «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг раҳбар ходимлари иштирок этган тадбирда ёзги соғломлаштириш мавсумининг долзарб масаласи юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Маълумки, яқинда бўлиб ўтган республика Вазирлар Маҳкамасининг ижтимоий комплекси ҳамда болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш республика доимий комиссиясининг кенгайтирилган қўшма йиғилишида болаларнинг ёзги оромгоҳлари ишини ташкил этиш, бир маромда фаолият кўрсатишларини таъминлаш бўйича алоқадор вазирлик, идора ҳамда ташкилотларга тегишли топшириқлар берилди. Жумладан, оромгоҳлар учун алоқа, электр энергия, коммунал хизмат, газ ҳамда ичимлик сувидан фойдаланишда турли имтиёзлардан ташқари, озиқ-овқат маҳсулотларига энг кам даражадаги савдо фоизи белгиланди ва айрим турларнинг Давлат баҳолари сақлаб қолинди.

Бу йил ҳам Оролбўйида истиқомат қилувчи 3 минг нафар фарзандларимиз Тошкент шаҳри ва вилояти, Фарғона водийси ҳамда Самарқанд вилоятининг хушманзара оромгоҳларида бепул дам олдирилади. Бунинг учун темир йўл, автобуслардан бепул фойдаланишга, оромгоҳларни барча тўловлардан озод қилиш бўйича қарор қабул қилинди. Семинар иштирокчилари мазкур имтиёзлардан тўлиқ фойдаланишни амалга ошириш юзасидан тавсиялар олдилар.

Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш республика комиссиясининг раиси ўринбосари Озода Муҳитдинова ўтган йилги мавсум якунлари ҳамда жорий йилги тайёргарлик қандай кетаётганлиги ҳақида ахборот берди.

Ўтган йилги соғломлаштириш мавсумида болалар оромгоҳларида 241 мингдан зиёд фарзандларимиз ўз соғлиқларини тикладилар. Режа 100,7 фоизга бажарилди.

Бу йил эса 331 та оромгоҳда 171070 нафар болаларни соғломлаштириш кўзда тутилган. Уларнинг аксарият қисми «Меҳрибонлик уй»лари, мактаб-интернатлари тарбияланувчилари, кам таъминланган, кўп болали оилаларнинг фарзандларидан иборат бўлади. Жойлардан олинган маълумотларга кўра жорий йилда Фарғона вилоятида 8 та, Самарқанд ва Андижон вилоятларида 6 тадан, Тошкент ва Наманган вилоятларида 5 тадан, Тошкент шаҳрида 3 та, Навоий ва Бухоро вилоятларида 2 тадан, Жиззах вилотида 1 та, жами 32 та оромгоҳ маблағ етишмаслиги ҳамда санитария талабларига жавоб бермаслиги, болалар хавфсизлигини таъминлаш мақсадидан келиб чиққан ҳолда фаолият кўрсатмаслиги кутилмоқда.

Болалар – бизнинг келажагимиз. – Шу боисдан ҳар бир корхона, ташкилот ҳамда мутасадди шахс бор имкониятни ишга солиши лозим. Зеро, изланиш ва тадбиркорликка кўп нарса боғлиқдир.

Усмон Мусаев- республика Халқ таълими вазирининг ўринбосари:

– Мавсумни муваффақиятли ўтказиш биринчи навбатда болалар ёзги оромгоҳларини тажрибали, изланувчан педагог кадрлар билан таъминлашдан бошланади. Бунинг учун вазирлигимизда барча имкониятлар бор. Мабодо жойлардаги оромгоҳлар раҳбарларида бу борада бирон бир муаммо туғилгудек бўлса, Қорақалпоғистон республикаси, Тошкент шаҳар ҳамда вилоятлар халқ таълими бошқармаларига мурожаат этишлари мумкин. Чунки бу ҳақда жойларга кўрсатмалар берилган.

Шу билан бирга маданий-маърифий ишларни яхши йўлга қўйиш ҳам муҳим. Таҳлиллардан шу нарса маълум бўлдики, кейинги йилларда чоп этилган китобларга тақчиллик сезиляпти. Бунинг устига баъзи оромгоҳлардаги «Маънавият ва маърифат» хоналари кўнгилдагидек жиҳозланмаган. Шу ўринда мутасаддилар жойлардаги мактаблар, ўқув муассасалари билан ҳамкорликни йўлга қўйишса айни муддао бўларди.

Авазбек Сатторов — республика Ички ишлар вазирлигининг бошқарма бошлиғи:

— Ёзги соғломлаштириш мавсуми биз ички ишлар ходимларига ҳам катта масъулият юклайди. Шу муносабат билан ҳудудида болалар оромгоҳи бўлган ҳар бир туман, шаҳар ички ишлар бўлимининг бошлиқлари мавсумни ўтказишга масъул этиб тайинланишган. Шу билан бирга юз бериши мумкин бўлган кўнгилсиз ходисаларни олдини олиш мақсадида «Таътил тадбири» деб номланган йиғилиш ўтказдик. Ўйлайманки, жойлардаги масъул ходимлар белгиланган ички тартибга қатъий риоя этишса, мавсум кўнгилдагидек ўтади.

Шунингдек, семинар-йиғилишда республика «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бошқарувининг раиси Ботир Убайдуллаев, республика Давлат санитария-эпидемиология назорат марказининг бош мутахассиси Оқил Аҳрорхўжаев, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг ягона ижтимоий тўловлар бўлими мудирининг ўринбосари Римма Верешагиналар ҳам сўзга чиқиб, йиғилганлар билан ўз фикр-мулоҳазалари ҳақида ўртоқлашдилар.

Семинар-кенгаш ниҳоясида Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш бўйича республика доимий комиссияси аъзолари ва вазирлик, идоралар ҳамда ташкилотлар вакиллари иштирокида «Давра суҳбати» ҳам бўлиб ўтди.

Неъмат РАФИҚОВ,
«Ишонч» мухбири

Маъмурият ва касаба уюшма ҳамкорлиги

МУРАББИЙЛАР САХОВАТИ

Жиззах туманидаги Ҳамид Олимжон номли 16-умумий ўрта таълим мактаби энг кўҳна илм масканларидан. Бундан қирқ йил бурун қурилган ушбу даргоҳни қанчадан-қанча ёшлар тугатиб, мустақил ҳаётга қадам қўйишди. Улар орасидан ўнлаб олиму раҳбарлар, ижодкору спорт чемпионлари етишиб чиққан. Сўнгги тўрт йил ичида мактабнинг икки нафар ўқувчиси Сайёра Муродова ҳамда Шоҳида Мирзаева Зулфия номидаги Давлат мукофоти сохибалари бўлишди. Ўнлаб ўқувчилар вилоят, республика ва жаҳон чемпионлари сафидан жой олишди. Лазизбек Зокиров бокс бўйича жаҳон чемпиони, айни пайтда ўзи ўқиган ушбу мактабда мураббийлик қилаётир.

Мактабда 42 та фан хоналари Давлат таълим андозалари асосида намунали жиҳозланган. 2 нафар ўқувчи математика ва инглиз тили фан олимпиадаларининг туман, вилоят босқичлари ғолиби бўлишди.

– Мактабда ижтимоий муҳофазага муҳтож педагог ва ўқувчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга ҳам моддий, ҳам маънавий кўмак бериш анъанага айланган, – дейди мактаб касаба уюшма ташкилоти раиси Сайёра Бўтаева. – Уларни доимо йўқлаб турамиз. Нафақага чиққан 7 нафар ўқитувчиларни байрам кунлари мактабга таклиф этиб, бир пиёла чой ташкил этиб, совға-саломлар ҳадя этамиз. Шунингдек, маҳаллада яшовчи ёлғиз қария, нуронийларни аниқлаб уларга ўқувчиларни бириктириб қўйганмиз. Улар нуронийларга рўзғор ишларига баҳоли-қудрат ёрдам беришмоқда.

Шуни таъкидлаш жоизки, нафақага чиққан Тожимурод Аҳмаджонов, Исмат Тошматов, касб касаллиги бўйича ногирон Мирза Султоновларларга мактаб ўқитувчилари ҳомийлигида иззат-икром кўрсатиляпти.

Бундан ташқари, кам таъминланган оилаларнинг 132 нафар фарзанди ҳам бундай саховатдан бебаҳра қолаётгани йўқ. Мактаб кутубхона фондидан дарсликлар бепул берилмоқда. Мактаб маъмурияти ва касаба уюшма ташкилоти ташаббуси билан «Мурувват» фонди ташкил этилди. Ҳар бир ўқитувчи имкони даражасида ўз иш ҳақидан ана шу фондга маблағ ўтказиб бермоқда. Ҳатто айрим саховатли мураббийлар мавсумга қараб, ночор оила фарзандларига кийим-бош олиб беришяпти. Айниқса, Шоира Акбарова, Раъно Нурматова, Гулчеҳра Мелиева каби педагогларнинг мурувват диққатга сазовордир. Шунингдек, меҳнат таълими машғулотлари орқали ҳам маблағ топиляпти. Сандиқчалар, ҳар хил қутичалар, дурадгорлик безаклари тайёрланиб, бозорда сотилмоқда. Ишлаб топилган маблағлар ҳам ижтимоий ҳимояга йўналтирилган. 3 нафар ногирон болалар уйида ўқитиляпти. Шу билан биргаликда касб-ҳунар ўргатилмоқда. Уларга ногиронлик аравачаси олиб берилган.

Тадбиркор Ўктам ҳожи Олимов ушбу мактабни ўз оталиғига олган.

Бўрибой НОРҚУЛОВ,
«Ишонч» мухбири

ВРАЧЛИК ПУНКТЛАРИ ТАЪМИРЛАНМОҚДА

Андижон вилоятидаги Насриддин Эсонов номли ширкат хўжалигининг "Оқбулоқ" қишлоғида қишлоқ врачлик пункти таъмирланиб, ишга туширилди.

— Бу бизнинг кўмагимизда таъмирдан чиқарилган иккинчи қишлоқ врачлик пункти ҳисобланади, — деди ширкат хўжалиги раиси Алишер Матмуродов "Туркистон-пресс" мухбирига. — Пунктдаги 12 ўринга эга бўлган кундузги стационар, дорихона, лаборатория, физиотерапия, ташхис, игна билан даволаш, халқ табобати хоналари қишлоқ аҳли хизматида.

Иккита шифо масканини капитал таъмирлаш учун ширкат хўжалиги томонидан 30 миллион сўмга яқин маблағ ажратилди.

"Туркистон-пресс"

Чуст туман машина-трактор парки жамоаси ғалла мавсумини уюшқоқлик билан кутиб олди. Туманда 10 минг 941 гектар ғалла майдони мавжуд бўлиб, ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун 29 та комбайн, 110 та тиркамали улов, 109 та юк ташиш автомобили шай қилиб қўйилган. Корхона билан 565 та фермер хўжалиги ўртасида шартномалар тузилган. Бу ерда 247 нафар ишчи-хизматчи меҳнат қилмоқда. Улар махсус кийим-бош билан тўла таъминланган.

Суратларда: корхона раҳбари Жаҳонгир Мамажонов бош муҳандис Мирзаолим Сатторов ва Кейс оператори Пўлат Ҳамидов .

Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар

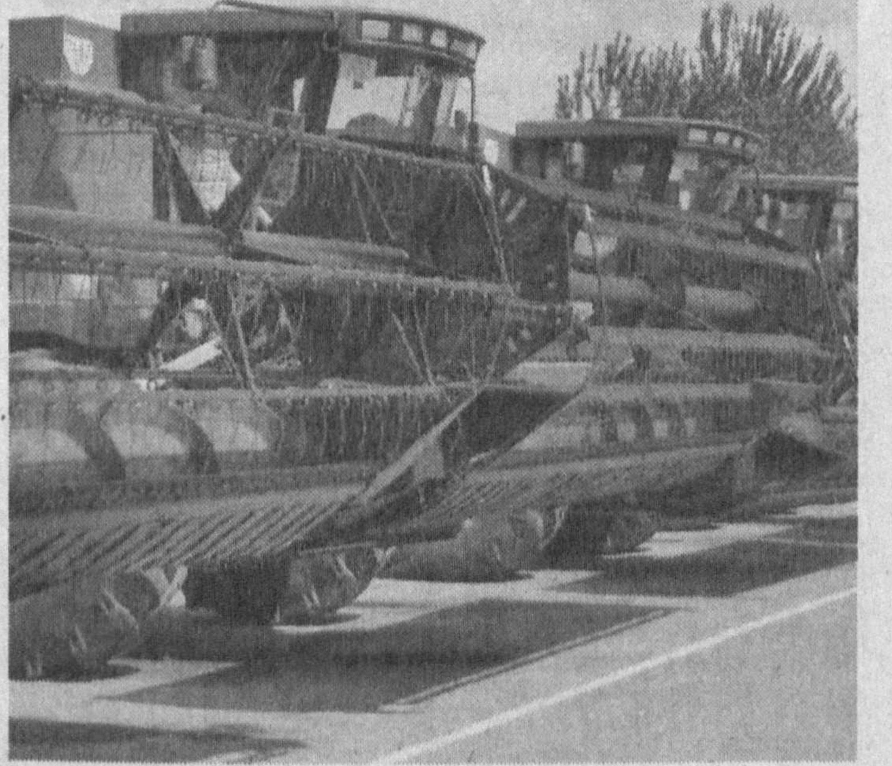

ҲИММАТ

"Пардабобо" фермер хўжалиги раҳбари Ботир Бобоқулов Қул Човдир қишлоқ фуқаролар йиғини аҳолисига моддий ёрдам кўрсатди.

Олот туманида тадбиркорлар томонидан кам таъминланган оилаларга хайрия ёрдамини кўрсатиш яхши анъанага айланган. Жумладан, фермерлар Хўжамберди Бобоев, Зокир Бобоқулов, тадбиркорлар Илҳом Наврўзов, Ҳайитмамат Ҳамроев ва бошқалар ўз ҳамқишлоқларига маблағ ажратдилар.

Шунингдек, тадбиркорлар яқинлашиб келаётган Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига қишлоқда қатор байрам тадбирларини ўтказишни кўзламоқда.

Лавозим ва бурч

РАҲБАРГА БАҲОНИ ХАЛҚ БЕРАДИ

(Боши 1-бетда)

«Қишлоқхўжаликкимё» вилоят ҳудудий бирлашмасининг собиқ раҳбари Қаҳрамон Собиров амал курсисига ўтирганида, ваъдани қуюқ қилди. Энди кўпчиликни таажжубга солаётгани, у бурч масъулияти, садоқат ва диёнат ҳақида кўп гапирарди. Бу шунчаки пуч гаплар экан. Собиров ёрдами билан туманлардаги ўғит сақлаш омборларига ўз манфаатини устун қўювчи кимсалар жойлашиб олди. Уларнинг айримлари имкон бўлди дегунча қинғир ишга қўл урдилар. Масалан, Улуғнор туманидаги омбор мудири Б.Собиров жавобгарлигидаги 23 тонна аммиак, селитрасини отаси яшайдиган хонадонга яширди. Қоронғи кечада ўғирлик молни марҳаматлик кимсага оширaётганида қўлга тушди. Ахир бу ўғитни деҳқонлар сабрсизлик билан кутишаётганди-ку?!

Ҳозирги кунда қишлоқ хўжалигида дала ишлари қизғин бормоқда. Ҳосил тақдири шу кеча-кундуздаги саъй-ҳаракатга боғлиқ эканлигини андижонлик миришкорлар яхши билишади. Шу боис, бутун куч, имконият ишга солинмоқда. Мақсадга эришишда ёнилғи-мойлаш материалларини узлуксиз етказиб бериш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Буни Жалолқудуқ туманидаги «Гулбаҳор» ширкат хўжалигининг омбор мудири А.Оталиқов яхши билса-да, виждонига зид иш тутди. Яъни, нефт корхонасидан олинган 1835 литр дизель ёнилғисини хўжаликка олиб бориш ўрнига, учар харидорга пуллаб қўя қолди. Далада трактор ҳаракатдан тўхташи, қадоққўл деҳқоннинг қимматли вақти зое ўтиши уни ташвишлантирмади. Айрим жойларда лоқайдлик, ўзибўларчилик илдиз отганлиги туфайли кимлардир хуфёна ишларга берилиб кетдилар. Шунинг учун ҳам биргина минерал ўғитларни ташиш, сақлаш ва сотиб юбориш юзасидан 17 нафар шахс тегишли идорада сарғайиб ўтирибди.

Биз Андижон деганда, таъкидланганидек, меҳнатсевар, ташаббускор, асл деҳқонларни тушунамиз. Улар ўз садоқатларини амалда намойиш этиб, ғаллачилик, пахтачилик ва бошқа соҳаларда тажриба мактабини яратдилар. Оддий одамлар хонободлик ажойиб инсон Солижон Меҳмоновни зўр миннатдорчилик ила ёдга оладилар. Унинг раҳбарлигида амалга оширилган ободончилик, бунёдкорлик ишлари туфайли шаҳар таниб бўлмас даражада ўзгарди. Равон йўллар, хиёбонлар, фавворалар, гулзорлар кўрку чирой бағишлади. Фавворaларни оралаб сайилгоҳларда ҳузур қилаётган ёшлар бу ажойиб ишларни Солижон акага ўхшаган элим, юртим деб ёниб яшаган инсонлар амалга оширишган, дея таъкидлашади. Яхшидан боғ қолади, деганлари шу-да!

Раҳбарнинг маънавий қиёфаси у амал курсисига ўтирганидан сўнг тез орада яққол намоён бўлади-қўяди. Вилоятга сафаримиз чоғида Андижон шаҳрининг Мойбоқча кўчасида яшовчи меҳнат фахрийси Акмал ота Исоқов билан ҳам суҳбатда бўлдик.

- Ютуқлардан эсанкираш, одамлардан узоқлашиш ёмон касаллик, - дейди нуроний. - Бизда ҳам троллейбус қатнови йўлга қўйилиб, одамлар бемалол шаҳарга қатнашаётганди. Бироқ, турли баҳоналар билан троллейбус парки тугатилди. Энди кунимиз киракаш «Тико» ва «Дамас»ларга қолди.

Баъзилар ижтимоий соҳадаги айрим муаммолар хусусида гапиришади. Ахир, хуфёна иқтисодий фаолият йўлига тўсиқ қўйилмаса, нақд пул маблағларининг банкдан ташқари айланишини қисқартириш бўйича зарур чора-тадбирлар кўрилмаса, муаммо ўз-ўзидан ҳал бўлмайди-ку. Боз устига, шу йилнинг 1 май ҳолатига кўра нақд пул тушумига эга бўлган 334 та хўжалик субъектининг фаолияти ўрганилганда, уларнинг 96 фоизида назорат-касса машиналаридан фойдаланилмаётганлиги аниқланди. Буни ҳеч қандай баҳона билан оқлаб бўлмайди.

Сессияда таъкидланган қуйидаги сўзлар ҳар бир раҳбарни, фуқарони чуқур ўйлашга, мушоҳада юритишга ундайди: «Раҳбар... мен ўзимга юклатилган вазифани адо этиш учун ҳали жуда кўп меҳнат қилишим, изланишим керак, деган фикр-туйғу билан, эзгу интилиш ва пок ният билан яшаши лозим. Акс ҳолда, у оёғи заминдан узилиб, атрофдаги лаббайчи хушомадгўйларнинг сохта мақтовларига ўрганиб қолиб, хотиржамлик, беғамликка берилса, шу куни ўз лавозимига фотиҳа ўқиган бўлади».

Ҳа, лавозим имтиёз эмас, юксак даражадаги масъулиятдир. Айтиш мумкинки, у раҳбарга берилган одамларнинг ишонч кредити. Бу ишончни умр бўйи ҳалол меҳнат билан оқламоқ керак!

М. ҚАЮМОВ,
С. РЎЗИМАТОВ

Оролбўйи томонларда

ХЎЖАЙЛИНИНГ ОШ ТУЗИ

Йодланган ош тузи юрак-қон, қон босими, буқоқ, ошқозон-ичак касалликларининг олдини олишда муҳим аҳамият касб этади.

Экологик вазият мураккаблашган Оролбўйида йод тақчиллигига барҳам бериш чора-тадбирлари кўриляпти. Хўжайли туманидаги «Сардорбек» агрофирмасига қарашли «Бегойим» кичик корхонаси жамоаси бундан икки йил муқаддам шу хайрли ишни бошлаган эди.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ЮНИСЕФ халқаро болалар жамғармаси ёрдами билан корхонага ош тузини қайта ишлаб, йодлантирувчи «Глотра» ускунасини келтиришди.

«Бегойим»да 30 га яқин маҳаллий ёшлар учун янги иш ўрни очилди. Бир кеча-кундузда 15 тонна ош тузини қайта ишлаётган фирма йил давомида истеъмолчиларга 35 миллион сўмлик маҳсулот жўнатди.

Хўжайли йодланган ош тузига талаб катта. Маҳсулот тумандаги «Хўжайлитутуни», «Лаззат» ҳиссадорлик жамиятларининг савдо тармоқларига, Тошкент шаҳридаги «ЗИФ-У», «Темко», Бухоро вилоятидаги «Асадбек», Урганчдаги «Коко-кола», Намангандаги «Косонсой» каби корхоналарга етказиб берилялти.

Ташкилот раҳбари С.Қодирқуловнинг таъкидлашича, корхонанинг иқтисодий салоҳияти оширилиб, янги технологиялар келтириб ўрнатиш мўлжалланмоқда.

Бош муҳандис Орзибек Нурланов, бригада бошлиғи Бахтиёр Жонназаров, ишчилардан Озод Ҳабибуллаев, Сапура Сайдназарова, Ойбек Маткаримов, Қалаш Тожимуродова, Ўрозой Айтжанов, Нурлан Эркабоев кабилар ҳар бир ишни юқори сифатли қилиб бажаришмоқда.

Шуниси қувонарлики, «Бегойим» тамғаси билан чиқарилаётган қадоқланган ва йодланган ош тузи қисқа муддатда ўз истеъмолчиларини топди.

Иззат ҲИКМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

ИМТИҲОНСИЗ ТАЛАБА БЎЛДИ

Истеъдод

Чуст туманидаги аник ва ижтимоий фанларга ихтисослашган мактаб-интернатнинг битирувчи синф ўқувчиси Беҳруз Аҳмадалиев рус тили фани бўйича Алмати шаҳрида ўтказилган олимпиада ғолиби бўлди. Унда МДҲ ва Болтиқбўйи мамлакатларидан келган 70 нафар иқтидорли ўқувчилар иштирок этди.

Беҳруз ва бошқа ғолибларга Россия президенти В.Путиннинг рафиқаси Л.Путина қимматбаҳо совғалар топширди. Шунингдек, уларга Россиядаги хоҳлаган университетларда тест синовларисиз ўқишга йўлланма берилди.

Беҳруз устози, олий тоифали ўқитувчи Умриниса Шалалигинадан чексиз миннатдор. Чунки рус тили фанидан унинг қўлида 4 йил таҳсил олди.

Бу йил у вилоят олимпиадасида биринчи ўринни олиб, республика олимпиадасида қатнашди. Омад кулиб боқди. Халқаро олимпиадада қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

— Мактаб-интернатимизда 365 нафар иқтидорли ўқувчилар таҳсил олади, — деди ўқув дарғоҳи директори Моҳина Ҳотамова. — Ўтган йили битирган ўқувчиларимизнинг 96 фоизи олий ўқув юртларига грант асосида қабул қилинди. Бу йилги битирувчиларининг барчаси ўзлари истаган мутахассислик бўйича олийгоҳларга кириб ўқишларига ишонаман.

— Мен "Акселс" танловида ғолиб чиқиб, Американинг Техас штатидаги Остин шаҳрида жойлашган иқтидорли болалар лицейида бир йил таҳсил олиб қайтдим, — деди Беҳрузнинг синфдоши Умид Азимов. — Таассуротлар бир олам. Билим олиш учун шароитлар яхши. Машғулотлар замонавий технология асосида олиб борилади. Лекин барчаси пуллик. Бизнинг аниқ ва ижтимоий фанларга ихтисослаштирилган мактаб-интернатимиза эса ўқиш, ётоқхона, 3 маҳал овқат, спорт майдонларида шуғулланиш бепул. Америкадаги дўстларимга шулар ҳақида гапириб берганимда ишонишмади. Ўқиш ва овқат текин бўлишини тасаввур қилишолмади. Уларга бу мамлакатимизнинг биз ёшларга кўрсатаётган ғамхўрлиги деб айтдим.

Наманган вилоят Халқ таълими бошқармасининг умум ўрта таълим бўлимининг бошлиғи Бахтиёр Муқимовнинг айтишича, бугунги кунда вилоятда йигирмата ихтисослашган мактаб-интернатларга 6 минг 960 нафар иқтидорли ўқувчилар таҳсил олишади. Уларни ўқиш ва дам олишлари учун энг замонавий бинолар ажратилган.

Вилоятдаги умумтаълим мактабларидан бу йил 29 та ўқувчи республика миқёсида бўлиб ўтган фанлар олимпиадасида қатнашиб, шулардан олти нафари мамлакатимиздаги олийгоҳларга муддатидан олдин талаба бўлиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Кейинги йилларда вилоятдан 11 нафар ўқувчи халқаро олимпиада ғолиби бўлди.

"Туркистон-пресс"

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури — амалда

КОЛЛЕЖДА-«СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИ» ФАНИ

Сўнгги йилларда мамлакатимизда таълим тизимини тубдан ислоҳ қилиш борасида қатор қонун ва қарорлар қабул қилинди. Жумладан, «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурининг амалга оширишиш юзасидан Наманган ижтимоий-иқтисодиёт касб-ҳунар коллежида ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Коллежда иқтидорли талабаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, кутубхона фондини дарсликлар ва нодир адабиётлар билан бойитиш мақсадида «Иқтидорли талаба» жамғармаси ташкил этилган. Мазкур жамғарма кўмагида билан коллежда ўқиётган кам таъминланган, кўп болали оилалар фарзандлари доимий равишда рағбатлантириб борилаяпти. Улар бепул дарсликлар билан таъминланяпти. Бундан ташқари, ўқув масканида таълим-тарбия жараёнини янада жонлантириш мақсадида ҳар хил мавзуларда суҳбатлар, учрашувлар ҳамда бошқа турли тадбирларни ўтказиш яхши анъанага айланган.

Яқинда коллежда Меҳр ва мурувват йилига бағишлаб, «Иқтидорли талабалар хиёбони» тадбири ҳамда «Меҳр-мурувват — инсон зийнати» мавзуида рефератлар танлови ўтказилди. Ғолиблар ҳомийлар томонидан муносиб тақдирланди.

Вилоят талаба ва ўсмирлар диспансери ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари билан ҳамкорликда талабалар ўртасида мунтазам ўтказиб келинаётган давра суҳбатлари, учрашувлар ҳам бесамар кетмаётир. Ўқув режасига мувофиқ «Соғлом турмуш тарзи» фани ўқитилмоқда. Хуллас, барча саъй-ҳаракатлар коллежда таълим олаётган ёшларнинг ҳар томонлама етук ва баркамол бўлишларига қаратилган.

Соҳиба АЪЗАМОВА,
«Ишонч» мухбири

Маънавият сабоғи

НАФС

Луқмони Ҳакимдан:

– Барча дўстлардан ҳам азиз ва севимли бўлган душман қайси? – деб сўраганларида, у:

– Нафс,– деб жавоб берган экан.

Машойихлар: «Бировни мағлуб этган эмас, ўз нафсини енгган киши ҳақиқий мард ҳисобланади», – деб бежиз айтишмаган. Чунки нафс инсоннинг энг суюкли дўст қиёфасидаги энг ёвуз душмани. Меъёридан ошган нафс инсонни одамгарчиликдан чиқариб, тубан бир махлуққа айлантиради. Шунинг учун ҳам Муҳаммад алайҳиссалом айтган эканлар:

Ўзимдан кейин қоладиган умматларим учун уч нарсадан қўрқаман:

-нафсу ҳавога берилиб, йўлдан озишидан;

-нафсоний ва шаҳвоний ҳиссиётга берилиб кетишидан;

-илму маърифатга эга бўла туриб, ғофилларнинг ишини тутишидан.

Қуръони Карим ва Ҳадиси Шарифда нафс дунёга муҳаббат, мол-мулка ўчлик, тамагирлик, очкўзлик, кибру ҳаво каби салбий тушунчалар билан боғлиқ ҳолда талқин қилинади. Зеро, инсониятнинг барчаси нафснинг турли кўринишлари, намоён бўлиш шакллардир. Хусусан, зиқналик билан хазина тўплаган ва охир-оқибат бойликлари билан бирга ер ютган Қорун, тожу тахти ва мол-дунёсига ғурурланиб, ўзини Худо ҳисоблаган, натижада Нил дарёсига ғарқ қилинган Фиръавн каби нафс бандалари ҳақидаги оятларга Қуръони Каримда тез-тез дуч келамиз. Чунончи, Шарқ мумтоз адабиётида ҳарислик, зиқналик тимсолига айланиб кетган Қорун хусусида Қуръони Каримда шундай хабар берилади:

«Албатта, Қорун ўзи Мусо қавмидан эди. Бас, у (қавмдошларига) кибру ҳаво қилди. Биз унга хазина-дафиналардан калитлари (ни кўтариб юришнинг ўзи) кучли-қувват эгалари бўлган бир жамоатга ҳам оғирлик қиладиган нарсаларни ато этган эдик. Ўшанда қавмдошлари унга: «...Олloҳ сенга ато этган мол-давлат билан (аввало) охират (ободлигини) истагин ва дунёдан бўлган насибангни ҳам унутмагин. Оллоҳ сенга эҳсон қилгани каби сен ҳам (Оллоҳнинг бандаларига) инфок-эҳсон қил...», – деганларида, у: «Менга (бор молу давлатим) фақат ўзимдаги билим сабаблигина ато этилгандир, (бас, ҳеч ким уни мендан тортиб ололмас)», – деди... Бас, Биз (Қорунни) ҳам, унинг ҳовли-жойини ҳам (ерга) ютдирдик» («Қасас» сураси, 76-81-оятлар).

Ўлгончи дунёнинг макри «Калила ва Димна»даги қуйидаги ривоятда жуда чуқур очиб берилган: «Бир одам қутурган туядан халос бўлмоқ учун жар устига эгилган икки шохга осилиб, жар ёқасига оёқ қўйди, лекин ёғи остидаги индан тўртта илон бош чиқариб турганини кўзига чалинади, жарнинг остига назар ташласа, у ерда бир аждаҳо оғзини очиб, унинг тушишини кутиб турганлигини, юқорига қараса, оқ ва қора сичқонлар у осилиб турган шохларни тўхтовсиз кемираётганликларини кўради. Бу аҳволдан қутулиш йўлини ўйлаб турганида, унинг нарироқда бир асалари уясига кўзи тушади, бармоғини болга ботириб ялаб кетади, болнинг ширинлиги унинг бошини шу даражада айлантирадики, натижада у ўзининг қандай аҳволдалигини унутади, оёқларини тўртта илоннинг бошига қўйганлиги ва бу илонлар ҳар онда чақиб олишлари мумкинлиги, сичқонлар шохларни албатта кемириб сиёдиришлари, шохлар синса, у аждаҳо домига тушиши муқаррарлиги хаёлидан кўтарилади. Жаҳолат пардаси ақл нурини тўсиб қўйди, оз фурсат ўтмай, жарга қулаб, ҳалок бўлади».

Ривоятда келтирилган даҳшатли ва чуқур жар – дунё, бол – унинг ўткинчи лаззатлари тимсоли, оқ ва қора сичқонлар – инсоннинг умрини камайтириш учун алмашиб турган кеча ва кундуз, тўрт илон – борлиқнинг моҳиятини ташкил этган тўрт унсур (ўт, сув, ҳаво ва тупроқ)дирки, улардан бирортаси ўз мувозанатини йўқотса, инсон махв бўлади, аждаҳо – ҳеч ким қочиб қутула олмайдиган ўлим.

Ҳадиси Шарифда ҳам нафс билан боғлиқ фикр-мулоҳазалар, кўрсатмаларнинг адоғи йўқ. Бу ўринда, инсон нафсининг қаноатни билмаслиги, боршига шукр қилиш унга ётлиги хусусидаги мана бу ҳадис, айниқса, эътиборга молик:

«Жаноб Расулуллоҳдан ривоят қиладилар: «Жаннат аҳлидан бўлмиш бир киши (жаннатда) деҳқончилик қилишга Оллоҳ таолодан рухсат сўради. Оллоҳ таоло унга: «Кўнглинг тусаган нарса (неъматлар) ичра эмасмисан?!» – деди. Бояги киши: «Бу ерда ҳамма нарса муҳайё бўлса-да, мен деҳқончилик қилмоқчиман», – деди. Кейин дон экди, эккан донлари тезда униб чиқиб, мўл ҳосил берди. Кейин у ўриб олиб, тоғлар каби баланд-баланд хирмонлар уйди. Шунда Оллоҳ таоло бояги кишига: «Эй Одам боласи, бу ҳам сенга кам, чунки сени ҳеч нарса тўйдира олмас!» деб айтди».

Муҳаммад умматини ичида жаннатга тушишни орзу қилмайдиган топилмаса керак. Аммо, Ҳазрат пайғамбар айтганларидек, шундай бандалар борки, уларни жаннат ҳам қаноатлантирмайди.

Ҳеч кимга сир эмас: ҳозир халқимиз ўтиш даврининг қийинчиликларини ўз бошидан кечирмоқда. Янги рўзғорда ғоҳ у, ғоҳ бу нарса етишмаган каби, зиндагина оёққа тураётган мустақил Ўзбекистонда ҳам барча муаммолар ҳал бўлиб улгурмагани табиий. Бу бор ҳақиқатни биров тўғри тушунаяпти, биров эса кутилмаган зарбалардан мих каби букчайиб қолаяпти. Яна биров эски тузумни қумсаяпти. Қизиғи шундаки, Шўро даврини соғинаётганларнинг иддаолари ўша замонда турмуш тарзининг яхши бўлганлигини эътироф этишдан нарига ўтмайди. Ахир, ҳаётнинг маъноси фақат еб-ичиш, зебу ҳашам ичра яшашдан иборат эмас-ку? Шунинг учун ҳам Абдулла Қаҳҳор: «Уй-жой бахт бўлса, иссиқ оғилда қашқ қайтариб ётган сигирдан бахтлироқ жонивор бўлмас эди», – деб ёзган. Бизда эса баъзилар нафақат ўзи, балки етти пуштига етгулик мол-дунё йиғиш билан овора: на сийсат билан иши бор, на маънавият билан! Уларга Сулаймон Боқирғонийнинг:

Қисматимидин ортуқ таом емас бўлсам,

Бу дунёни йиғиб-териб нетай бўлсам...,

-деган сўзларини эслатиб қўйишга тўғри келади.

Дунёнинг ярмини олган Искандар Зулқарнайн ҳам ўлимидан олдин васият қилган эканки, мени қабристонга олиб бораётганда, қўлимни тобутдан чиқариб қўйинглар, токи халойиқ кўрсин: етти иқлимнинг подшоҳи бўлсам-да, у дунёга қуруқ қўл билан кетаяпман.

Ҳозир кимни кўрма – бозорда. Отанг - бозор, онанг - бозор. «Ҳар қандай йўл билан бўлса ҳам пул топ-да, яхши яша!» Одамларда ҳозир шу кайфият устун.

Бундай шароитда маънавий тарбия ва тарғиботни кучайтириш керак. «Бозор иқтисодиёти деб инсон маънавиятини унутиш гуноҳ бўлади. Нуқул пул ва фойда кетидан қувсак-да, аммо одамларимиз руҳан қашшоқ бўлиб қолишса – бундай жамиятнинг ҳеч кимга кераги йўқ», – деган эди Юртбошимиз.

Биз бировлардан маънавият сабоғини ўрганишга муҳтож эмасмиз. Аксинча, ўзимиз дунёдаги энг буюк маънавиятнинг меросхўри бўлган халқлардан биримиз. Фақат ота-боболаримиз қолдириб кетган ана шу буюк меросни ўқиб - ўрганса, улуғ аждодларимизнинг ибратли ҳаёт тарзидан ўрнак олиб, пайдо ўтилларга мана қилсак, бас. Ҳозирги даврда биз ҳаммадан кўпроқ маънавий-руҳий мададга муҳтожмиз. Бу мададни эса биз Қуръону Ҳадис мазмуни ва Шарқ фалсафасини, мумтоз адабиётнинг инсонпарварлик ғоялари, халқ донишмандлиги меваси бўлмиш пурмаъно ҳикмат ва дурдоналарни ажиб бир тарзда ўзида мужассам этган тасаввуф таълимотидан оламиз. Чунки тасаввуф нафсга қарши бўлиб, инсоннинг маънавий-ахлоқий камолотини ўзига асос қилиб олган таълимот сифатида бугунги кун учун ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Эргаш ОЧИЛОВ,
Филология фанлари номзоди

КЎРИК-ТАНЛОВ она табиатга меҳр уйғотди

Халқимиз азал-азалдан атроф-табиий муҳитга юксак эътиборли бўлган. Одамлар ўзлари яшайдиган уйлари атрофини, маҳаллаларини тоза, озода сақлашган, боғлар яратишган. Оилада фарзанд дунёга келганда албатта унга атаб яхши ният билан мевали дарахтлар экканлар. Табиатга бўлган ҳурмат муқаддас Қуръони Карим ва Ҳадисларда ҳам олижаноб фазилатлардан саналган. Ҳадиси Шарифда марҳамат қилинадики, «Қайси бир мўмин бирор экин экса ёки мевали дарахт ўтказса-ю улардан қушлар, одамлар ёки ҳайвонлар еса, бу унинг учун садақа ҳукмида бўлади».

Яқинда Тошкент вилояти табиатни муҳофаза қилиш қўмитасига қарашли Ангрен табиатни муҳофаза қилиш минтақавий қўмитаси томонидан шаҳарда ўтказилган икки ойлик атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ойлиги якунлари бўлиб ўтди. Унда иштирок этган шаҳардаги умумтаълим мактаблари ҳамда корхона ва ташкилотлар ўзларининг якуний натижаларини кўргазма сифатида шаҳарликлар хукмига ҳавола этишди.

– Тадбирни ўтказишдан мақсадимиз шаҳримиздаги мактаб ўқувчилари ва корхоналарни атроф-муҳитга бўлган муносабатларини ўрганишдан иборат эди, – дейди минтақавий қўмита раиси Бакир Расулов. – Тадбир давомида кўплаб мактабларда, корхоналарда, маҳаллаларда озодалик ва ободонлаштириш ишларини янада ривожлантиришга эътибор қаратилди. Натижалар шуни кўрсатдики, шаҳримиз аҳолиси табиатни, атроф-муҳитни тоза сақлашга алоҳида эътибор қаратишар экан. Мактабларда ўтказилган машғулотлар, кўрик-танловлар ўқувчилар қалбида табиатга бироз бўлса-да, муҳаббат уйғотса, тадбир ўз вазифасини адо этган бўлади.

Дарҳақиқат, ўқувчилар танловга ўзларининг мактабларидаги жонли бурчагида сақланаётган жонзотларни ҳамда турли плакат ва расмларни олиб келгани ўқувчилар қалбида табиатга бўлган муносабатдан далолатдир. Икки ойлик якунларига кўра, шаҳарнинг 10-, 23-, 29-мактаб ўқувчилари тадбирда фаол иштирок этгани учун ташкилотчилар томонидан фахрий ёрлиқ ва эсдалик совғалари билан тақдирландилар. Шаҳардаги «Қоғоз-картон» ишлаб чиқариш корхонаси ҳам махсус мукофотга лойиқ топилди.

А.ЮНУСОВ

Ёшлар — келажагимиз

ДИЛНОЗА - «ОЛТИН МАЪБУДА» СОҲИБАСИ

Ўзбек Миллий академик драма театрида «Ўзбек рақс» миллий рақс бирлашмасининг «Рақслар гулдастаси» мавзуидаги ҳисобот концерти ҳамда Муҳаррам Турғунбоева номидаги Республика ёш раққосалар танлови якунланди. У Маданият ишлари вазирлиги ҳамда «Ўзбекрақс» миллий рақс бирлашмаси ташаббуси билан ташкил этилди.

Мамлакатимизда миллий рақс санъати анъаналарини асраб-авайлаш, ёшлардаги ва ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётир. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Фармони билан 1997 йилда «Ўзбекрақс» миллий рақс бирлашмасининг ташкил этилиши бу борада муҳим қадам бўлди. Ҳар йили юртимизда мунтазам ўтказилиб келинаётган ёш раққосалар кўрик-танлови ана шу соҳадаги истеъдод соҳибларининг иқтидорини намоён этиш, уларни касб саҳнага олиб чиқиш имконини бермоқда.

Танловда хоразмлик ёш раққоса Дилноза Мавлонова олий - «Олтин маъбуда» мукофотига сазовор бўлди. Иккинчи ўрин сирдарёлик Нилуфар Убайдуллаева насиб этди.

(ЎзА)

УСТОЗЛАР ИЗИДАН

Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган юртимиз ҳамда хорижи тиббиёт ходимлари илмий-амалий семинарида Аваз Деҳқонбоевнинг «Ошқозон ва ўн икки бармоқ ичак ҳамда ичак касалликларига янги жарроҳлик усулларида ташхис қўйиш» мавзуидаги маърузаси қизиқиш уйғотди.

– Тиббиётга қизиқишим ёшлигимдан бошланган, – дейди у. – Ойим ўн икки бармоқ ичакларим яллиғланиб бетоб бўлиб шифохонага ётганлар. Айрим тиббиёт ходимларининг беларволиги туфайли анча азият чекканликлари менга жуда қаттиқ таъсир этган. Бугунги кунда Тошкент Педиатрия тиббиёт олийгоҳининг Даволаш факультети 5- курсида ўқиш билан бирга устозларим профессор Бекназар Жуманазаров, фан номзодлари Ёқубжон Файзиев, Абдуғаффор Абдужамиловлардан сабоқ олмоқдаман.

Абдуманноп ака ва Шаҳодат опа фарзандларининг қўли енгил шифокор бўлиб халқимизга хизмат қилишини орзу қилардилар. Ният холис, бугун Аваз ўқиш билан бир қаторда илмий изланишлар олиб бормоқда. Тажрибадан маълумки, инсонда асабнинг зўриқиши ҳамда яшаш тарзининг бузилиши, гармонларнинг ошиши ҳисобига ўткир ошқозон, ичак касалликлари келиб чиқиши мумкин. Шунинг учун ҳар қандай шароитда саломатлик ҳақида қайғуриш талаб этилади.

Ҳамкасб ҳамда устозлар билан олиб борилаётган илмий изланишларим ҳамда юқоридаги мавзуда олиб борилаётган тадқиқотларига юқори баҳо берилди. Бу албатта ёш олимни рағбатлантириб, янги ғояларни илгари суришга замин яратади.

Бугунги кунда республикамизда малакали болалар жарроҳларига эҳтиёж катта.

—Келгусида болалар жарроҳлари ойлида ҳам изланиш олиб бормоқчиман, – дейди А.Деҳқонбоев,

Академик Аним Сулаймонов яратиб кетган мактабда бугун жонланиш бошланган соҳанинг келгусидаги ривожидан дарак бериб турибди.

Ҳ.ҚОДИРОВ,
«Ишонч» мухбири

Вниманию акционеров СП «Газалкент Ойна»!

Общее собрание акционеров СП «Газалкент Ойна» по итогам финансово-хозяйственной деятельности за 2003 год состоится 30 июня 2004 года в 10.00 часов утра, по адресу - Ташкентская область, Бостанлыкский район, п.Искандер, ул.Фурката 54, в здании клуба стекольного завода.

Повестка дня:

1. Утверждение отчёта по итогам финансово-хозяйственной деятельности завода за 2003 год.
2. Утверждение отчёта ревизионной комиссии и аудиторской проверки.
3. Утверждение баланса и финансового отчёта за 2003 год.
4. Утверждение трудового договора о найме руководителя СП «Газалкент Ойна»
5. О дополнении и изменении в Устав общества.

Регистрация акционеров будет проводиться 30 июня 2004 года с 8.00 до 10.00 часов утра.

Наблюдательный совет

ЛОЙИҲА – АМАЛДА

Ўзбекистонда «Ҳаёт учун таълим» марказини ташкил этиш лойиҳаси амалга оширилди. Буюк Британиянинг FSC ва республикамиздаги «Атроф-муҳит ва соғлом ҳаёт» маркази ҳамда халқ таълими вазирлиги ҳамкорлигида юзага келган бу нуфузли лойиҳа мактабда ўқитувчиларга ва жамоат марказларига қўшимча хизмат кўрсатувчи жамоат таълими тизимини барпо этишдан иборат.

Айни вақтда «Ҳаёт учун таълим» маркази атроф-муҳит муҳофазасини, фуқаролар жамиятини, соғлом турмуш тарзини тарғиб этишни ҳам ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Янги марказнинг ташкил этилиши мактабларда ўқитувчилар ва жамоат ташкилотлари вакиллари малакасини ошириш учун ҳам омил бўлиб хизмат қилади.

ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРГА ЭЪТИБОР

Педагогик технологияларни лойиҳалаштиришни таълимда яхлит ўқув курси сифатида ўрганилмоқда. Олий ва ўрта махсус мактаб жамоалари институтида шу йўналишда олиб борилаётган изланишлар «Педагогик технологиялар асосида ўқув жараёнининг курсини лойиҳалаштириш» деб номланган ўқув дастурини яратишда қўл келди.

«Истеъдод» республика жамғармасида ана шу дастур бўйича ўқув машғулотлари йўлга қўйилди. Уларда ўқув фанлари бўйича ишлаб чиқилган педагогик технологияларнинг тўғри ҳамда ўзбек тилида чоп этилди.

Хабарлар оқимидан

ни ҳам ўзбек тилида чоп этди.

ФЕСТИВАЛНИНГ ГРАН-ПРИ СОВРИНДОРИ

Осиё мамлакатлари ёш киноижодкорларининг халқаро фестивалида Тошкент Давлат санъат институти истеъдодли талабалари учун ҳам жиддий синов бўлди. Бу кўрикда олий ўқув юрти ёш киноижодкорлари яратган ўндан ортиқ қисқа метражли фильм намойиш қилинди.

«Қор кўйнида лола» фильми эса фестивалнинг Гран-приси билан тақдирланди. Бу экран асарини суратга олишда институтнинг ижодкор талабалари ҳам фаоллик кўрсатишди.

"Тилга кира олмаган юрак" деб номланган қисқа метражли фильм эса ёш истеъдод эгаси Музаффар Эркинова ижодий кувонч келтирди. Бу асари учун "Энг яхши талабалик иши" совриндори бўлди.

А.АЛИЕВ

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур туманидаги Й.Охунбобоев номли 45-ўрта мактаб томонидан Расулова Муҳайё Абиджановна 1995 йилда берилган АО № 000069 рақамли имтиҳон гувоҳнома йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент шаҳар Акмал Икромов тумани 13-квартал 10-уй 27-хонадон эгаси Огиенко Маргарита Сергеевна номига 24.02.93 йилда мулкка эгалик ҳуқуқини берувчи 01-01/8954 рақамли уй ордери йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:

Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Риҳсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Кудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди -

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 035-рақам билан рўйхатга олинган.

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Тиражи: 16184 Буюртма Г— 717 23456